

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

277. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szombat

1933. évi december 2

ELFIZETÉSI ARAK: Belföldre: postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott úján fizet, az a kiadóhivatal díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefon-számok: kiadóhivatal 92., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK SZATMÁRT!

Bolt a jobboldalhoz

Igen, a nagy politikai üzlet most a jobboldalon nyílik. Még pedig minden kis kapuban kettő-három... Kétségtelen, hogy egyes pregnáns esetek és sikerek erősen biztatják a vállalkozó szellemek részére.

Igen, főleg Mussolini és Hitler.

Ezek a nagy példák, de vannak kisebb sikerek is. Kis bizonyítékok arra, hogy egy rendes, okos, előrelátó pártvezérnek most minél gyorsabban és minél alaposabban át kell hangolnia az egészét. Elég volt a cincogásból, ki a hegedűkkel a zenekarból. Ma csak nagybőgőkkel lehet eredményeket elérni. Rezes trombiták, viharos harsogással.

És választás is van.

Ki mer ma a ragyogó példák után elavult jelszavakkal hordóra állni.

Demokrácia! Emberi jogok! Tiszta humor. A sikernek kitaposott utjai vannak. A siker útját kitaposták a külső tehetetlenek, az autárkiás messiások és belülről az egymásután elvonuló kormányok, a melyek verikszérien húzták ugyanazt a nótát.

Hosszu évek óta nem történt itt egyéb, mint variálták és permutálták a tartományok adóját, sorvasztották az erdélyi eleterőt és pumpolták a pénzt Bukarest-be, meg az Okiráltságba.

Lesorvadott itt mindenki: német, magyar, zsidó egyaránt, sőt szükségszerűen elgyöngült az erdélyi román is.

A regáti kizsákmányolás, amelynek legkézzelfoghatóbb bizonyítéka a Nemzeti Bank pár éves statisztikája, ordítva igazolja azt a gazdaságpolitikát, amely okkult erők nélkül is szükségszerűen idevezetett.

A gazdasági bajokból eredő dühöt és elkeseredést pedig ősi recept szerint bűnbak-rendszerrel szokás levezetni.

Most pedig Hitler ur új módszerű receptet irt elő erre a hangulat-levezetésre. Jobboldali célkitűzések, a parlamentarizmus ócsárolása, rendi alkotmány és újd a zsidó — ime ez az új politikai koncepció, amelyet egy népvezérnek ma variálni kell.

Ebből, ha nem is az egészet, de részleteket feltétlenül át kell venni egy rendes pártfűhrernek. De minél előbb, nehogy a másik hasznosítsa.

És jön Goga ur, Bocu ur, Groza ur és most már Brătianu Gheorghe ur is.

A fasiszta liberálizmus, mint a legújabb politikai vegyi készlet.

Mert minden lehet. Nincs ellentmondás és nincs hazugság. A hordó az az örök és multhatatlan beton, amelyre a legkönnyebben lehet tömegek és országok sorát felépíteni.

Most görgeti mindegyik a végzetes hordót, most kapaszkodnak a tetejébe, most nyílnak versenyre a gigászi szájak, hogy könnyedén lenyeljenek mindent itt is. Választunk. Illetve választanánk, de kibén, miben? A mi vezérgarnitúránk fajsúlyát a legjobban azon keresztül lehet lemérni, ahogyan beleszédültek ebbe az áramlatba.

Ezek nem voltak, ezek nem lehettek politikusok. Akik ilyen könnyen el tudnak áruházi eszméket, azoknál a fasiszmus is eladó áruvá rothad előbb-utóbb.

Kis boltosok ezek, akik rohannak a nagy kirakodó vásárra, amelyet ezuttal választásnak neveznek.

Utasításokat vissza az áruikat, mint a legkihíványabb hamisítványt.

Ezek még fasisztáknak is talmik. Nem tételezések, csak végtelenül undorító.

Már nem is tagadják, hogy

Németország és Franciaország közvetlen tárgyalásai teljes eredménnyel kecsegtetnek

Páris beleegyezik abba, hogy Németország fegyverkezék

Hitler a csehekkel is tárgyalni akar — Mussolini a héthatalmi szövetséget veti a német francia megegyezés ellen — A kisántant gazdasági konferenciáját is elakasztotta az új európai hatalmi eltolódás

Páris, december 1.

Minden hivatalos titkolózással és tagadással szemben áll a tény, hogy Franciaország és Németország napok óta közvetlenül tárgyalnak. Ugy a német, mint a francia politika hivatalos fórumai hallgattak mind a mai napig a folyamatban levő nagy eseményről, de a helyzet annyira tarthatatlan volt már, hogy ma végre nyilatkozni voltak kénytelenek.

A nyilatkozat nem mond ugyan semmit, de annyit mégis elárul, hogy a tárgyalások megkezdésekor

Berlin és Páris megállapodtak abban, hogy tárgyalásaik részleteit titokban tartják.

Azt tehát már nem tagadják, hogy tárgyalnak, legfeljebb azt tagadják, hogy mit tárgyalnak.

Idevonatkozólag is vannak azonban szinte pozitívnek tekinthető értesülések. Az egyik forrás a londoni Exchange Telegraph, amely ma újból azt közli, hogy Hitler és a berlini francia nagykövetség messzemenő eredménnyel napok óta tárgyalnak.

A lap szerint, a tárgyalások során, a két állam már eljutott addig, hogy Franciaország beleegyezik a német milícia repeszerebe. Állítólag 300 ezer katonát tartthatna Németország és ezenfelül engedelmet kapna arra, hogy az eddig tiltott fegyverekkel „korlátolt számban” felfegyverkezhesse magát.

Építhetne tizenöt centiméteres ágyukat, könnyű tankokat, kétszáz repülőgépet, sőt arra is engedelmet adna Franciaország, hogy a német hadvezetőség a keleti határain bizonyos erőidőket is emelhesse.

E hatalmas és jelentős engedmények ellenében Németország arra kötelezné magát, hogy építendő légi haderejét nemzetközösi, ha a szomszédos és a többi államok is hasonlóképpen járnak el és nagy harci bombavető gépeiket megsemmisítik.

Ha a hír igaz, úgy hatalmas szenzációt jelent.

És valószínűnek kell tartani, hogy a hír igaz.

Igaz, mert a Matin és az Echo de Paris

és megerősíti a hírt és ezenfelül Pertinax azt írja, hogy birtokában van a Hitler és a francia követ között lefolytatott tárgyalás egész anyagának, amely körülbelül megegyezik az angol lap jelentésével.

Sőt vannak olyan jelentések is, amelyek szinte azt igazolják, hogy ezek a tárgyalások a legrövidebb idő alatt eredményesen befejeződnek. E jelentés ugyan csak közvetett bizonyíték, de nagyon valószínű és ezért számításba kell venni. Arról van szó, hogy

Göring december 12-re ismét összehívta a birodalmi gyűlést.

Azt mondják, hogy a birodalmi gyűlés ezalkalommal is a Kroll-színházban tartja meg ülését és kihangsúlyozzák ennek kapcsán, hogy az ülés tárgysorozatát és napirendjét még nem állapították meg.

Mi lehet vajjon ennek az ülésnek tárgysorozata más, mint a lefolytatott és befejezett német-francia tárgyalások ratifikálása?

Ha eredmény lesz, úgy azt el kell nyilvánosságra hozni, hogy az azt meg kell ünnepelni és ennek legjobb formája a — parlament ünnepi ülése.

Csehországgal is tárgyalni akar Hitler

Az optimista hírek során ma azt is jelentik, hogy Hitler abban a pillanatban, amint a francia tárgyalásokat befejezte, azonnal hozzáfog ahhoz, hogy másik tárgyalással és ellenségével is békét kössön. Csehországgal is tárgyalni akar a német kancellár.

Ezzel a felröppent hírrel szemben a párisi Havas-ügynökség azt jelenti, hogy a német-cseh tárgyalások valóban megindultak majd, de ezeknek sokkal kisebb jelentőségük lesz, mint a német-francia tárgyalásoknak.

A Havas-ügynökségnek az a véleménye, hogy Csehországot a kisántant-szerződés kötelezi és ezért az ország szövetséges társainak tudta és beleegyezése nélkül más államokkal nem tárgyalhat és velük megállapodásokat és szerződéseket nem köthet.

Ebben a beállításban mindenesetre már sokkal érthetőbbek azok a titokzatos tárgyalások, amelyek Rómában folynak és amelyeken részt vesz Anglia nagykövete.

a Népszövetség főtákará, sőt, esetleg az odaérkező Litvinov is.

Vannak olyan londoni jelentések is, a melyek szerint

Sir Erik Drummond e tárgyalások során már meg is egyezett Mussolinivel abban, hogy Anglia teljes egészében hozzájárul és elfogadja Olaszország leszerelési politikáját.

Sőt, állítólag, az a megegyezés is létrejött, hogy a két állam mindaddig nem avatkozik bele a német-francia tárgyalásokba, amíg tisztán és hivatalos helyről enunciólva nem ismerik a német követeléseket.

Nem avatkoznak bele, de azért közben már javában beleavatkoznak.

Vagy mi mást jelent a héthatalmi tervezet, amellyel, mint annak idején a négyhatalmi gondolatával, ugyancsak Mussolini áll elő. A német-francia megbékélés Nyugat-Európában befejezett és megindíthatatlan helyzetet teremtené. Helyzetet, amelyben Franciaországnak

nem lenne többé szüksége a többi európai hatalom szövetségére, vagy jóindulatára. Ha a német-francia béke helyreáll, a francia politika, függetlenül, szembekelezkedhetné minden európai politikai alakulat ellentétekeivel.

MIÉRT KELL A HÉTHATALMI?

Ezért kell a négyhatalmit kibővíteni és ezért kell a világ leghatalmasabb hét államának szövetkezése.

Mussolini most össze akarja hozni: Angliát, Franciaországot, Németországot és Olaszországot, Amerikával, a Szovjettal és Japánnal.

Ez a szövetség béke-biztosíték is lehet. De védelem is lehet a francia-német európai egyeduralmi törekvésekkel szemben is.

A Reuter-ügynökség egyelőre cáfolja a hírt, hogy ez a héthatalmi valóban kialakulóban volna, de maga is elismeri, hogy

Mussolini a Népszövetség módosításá-

nak híve és a Népszövetség helyett, vagy mellett, vagy — feletti össze akarja kovácsolni a héthatalmi alakulatának konturjait.

Ennek azonban előfeltételei vannak. Nem elég a héthatalmi sem addig, amíg a lefegyverkezés kérdésében az apróbb államok jóindulatú csendjét nem biztosítják. Így jóindulatúan semlegesnek kell lenni Görögországnak, ki kell építeni a Földközi-tenger mellett elterülő államok béke csoportját.

E kérdések mindegyikéhez szüksége van Mussolininek Litvinovra, akivel mind az orosz külpolitikai kérdéseket akar megbeszélni és meg akar vele az olasz-orosz árucseré kérdésében is egyezni.

TITULESCU MÉGSEM UTAZIK KASSARA

Ezek az egészen új helyzetek, természetesen, elakasztották az összes folyamatban volt egyéb nemzetközi tárgyalásokat.

Igy elsősorban is elakadt ismét a kis-antant gazdasági konferenciája is.

Néhány nappal ezelőtt még arról volt szó, hogy a kisantant gazdasági konferenciáját megelőzőleg Titulescu és Benes Kassán találkoznak, hogy ott megbeszéljék azokat a részleteket, amelyből csak a lényegét akarják a tanácskozás összessége elé bocsátani.

Az új helyzet, Németországnak a csehekkel való tárgyalása, ismét megzavarta a terveket. Titulescu befegyverzésre hivatkozott és lemondta a tanácskozást.

Voltaképpen azonban — így tudják Nyugaton — nem ez az igazi ok, hanem az, hogy

teljesen hiábavaló most mindenféle és fajta tanácskozás mindaddig, amíg az új hatalmi helyzet Európában ki nem alakul.

Ezenfelül speciális oka is van annak, hogy a kisantant gazdasági konferenciája újból elmarad. A cseh ipar kihezteti úgy Jugoszláviát, mint Romániát. Még arra sem hajlandók, hogy a tőlük vett ipari cikkek egyenértékűért Romániából és Jugoszláviából vegyék az agrártermékeket.

Igy akarnak olcsó agrárárakat elérni és ez is oka annak, hogy a gazdasági konferenciának semmi értelme addig, amíg ezt a csendes bojkottot, amelyet Csehország szövetségesei igazán nem érdemelnek meg, a kulisszák mögött fel nem oldják.

Ugy látszik, még mindig nem érkezett el a cseh-román és a cseh-jugoszláv béke ideje, mert Titulescu páratlanul — beteg lett.

Panter Noel, a Münchenből kiutasított angol újságíró Budapestre érkezett

Budapest, december 1.

Csütörtökön megérkezett Budapestre Panter Noel, a Münchenből kiutasított angol újságíró, akinek esetről az egész világsajtó megemlékezett. Panter kijelentette, hogy letartóztatása annak idején tévedésből történt, amit az is bizonyít, hogy a német hatóságok bocsánatkérések közepette engedték el.

Panter azt is közölte az öt meginterjúvoló kollégákkal, hogy Budapesten már egyizben hosszú időt töltött és jól érezte magát, ezért kereste fel ismét a magyar fővárost.

Mulatkozás közben szívenlőtte a cigányprimást

Győr, december 1.

Különös gyilkosságot követett el Győrön, szerdán éjjel Görner László magántisztviselő. Görner az éjszakát mulatóban töltötte, ahol alaposan elázott. Az egyik kávéházból magával cipelte Petrik cigányprimás bandáját és egy lányos háznál éjjeli zenét adott. Innen hazavitte magával a zenészeket és otthon revolvérével kezdte vezényelni a bandát.

Egy óvatlan pillanatban a fegyver elcsúszott és szíven sebezte meg a primást. A megsebesült embert kórházba szállították, ahol rövidesen meghalt. Görnert a rendőrség vette őrizetbe.

Fellázadt egy falu lakossága a cseh határőrök ellen

Miskolc, december 1.

A csehországi Csorma községben szerdán egy kisebbfajta parasztlázadás tört ki.

A parasztlázadás oka az volt, hogy a cseh határőrök agyon lötték Iskowitz György Csorma községből való 24 éves földművest, aki át akart szökni Magyarországra.

A parasztokat annyira felizgatta a fiatal legény halálának híre, hogy nagy csapatba verődtek és kövekkel

fejszékkel, fegyverekkel megtámadták a határőrházat.

A laktanyában csak két határőr tartózkodott, akik a pincébe bujtak el a falusiak elől.

A parasztok összetörték a határőrház egész berendezését.

A lázadás hírére a közeli városból katonaság szállt ki.

A lázadók közül nyolcat letartóztattak. A falusiak nagyrésze átszökött Magyarországra.

Birálatot mondani a mai társadalmi berendezkedés fölött, nem izgatás

A kolozsvári törvényszék érdekes indokolása egy sajtópöri ítéletben

Kolozsvár, december 1.

A kolozsvári törvényszék Pastia-tanácsa csütörtökön délelőtt feltűnést keltő ítéletet hozott egy izgatási perben. Feltűnést kelt az ítélet, azért, mert felmenti a vádlottat, holott az elmúlt hetek folyamán egymásután ítélték el a bíróságok Kolozsváron is, másutt is újságírókat, olyan izgatási vádak miatt, amelyek sokkal enyhébbeknek látszottak, mint ez a mai. Még nagyobb feltűnést kelthet azonban nemcsak jogászai körökben, hanem a társadalomban is a felmentő ítélet indokolása, amely Romániában valóban szokatlan és meglepő.

Vádlotként Demeter János, az azóta megszűnt „Falvak Népe” című lap szerkesztője állott a bíróság előtt. Az államügyészség két cikkét kifogásolta. Az egyik cikk, amely 1926. január hatodikán jelent meg, a fokozódó nyo-

morról írt, azt fejtegetve, hogy ez a nyomor harca kényszeríti a munkanélkülieket, az államhatalomnak pedig nincs más orvossága a munkanélküliséggel szemben, mint a bikacsök és az ólomgolyó. A másik cikk a csikmezei prefektust támadja erőteljesen, mert a prefektus, a cikk adatai szerint, ingyenmunkára kényszeríti a csiki székelyeket.

Az államügyészség a cikkek irányzatát és egyes kifejezéseit kifogásolta és államellenes, valamint osztályelleni izgatás címén emelt vádat Demeter János ellen. A vádlott a bíróság előtt kijelentette, hogy nem akart izgatni, viszont határozott szándéka volt bírálatot gyakorolni a mai nagytőkés rendszer fölött. Ezt fejtegették a védők is, megállapítva, hogy a nagytőkés világrend ma már elavult életforma. Ezt megállapítani és bizonyítani a mai em-

Szövetmaradékok

félárban!

December 1-től december 15-ig.

VESTIS
POSZTÓÁRUHÁZ
BRASSÓ, Lensor 22.

Szövetmaradékok

félárban!

ber legelőmőbb véleménynyilvánítási joga, hiszen Mussolini és Hitler is ugyanezt állapították meg, amikor a maguk elképzelései szerint harcot kezdtek a nagytőkés világrend ellen.

A perbeszédnek elhangzása után a bíróság rövid tanácskozás után már ítéletet is hirdetett. Felmentette a vádlottat a vád és következményei alól, megállapítva azt, hogy a vádlott nem izgatott, hanem csak bírálatot gyakorolt a mai társadalmi berendezkedés fölött, a bíróság pedig nem hivatott ítéletet mondani afölött, hogy vajon a jelenlegi nagytőkés világrend valóban csálhatatlannal jó és megfelelő-e, vagy pedig nem. Az ügyész természetesen felebbezett.

December elsején az iskolákban szünetel a tanítás

Bukarest, december 1.

Pénteken, december 1-én, az ország valamennyi tanintézetében szünetel az oktatás, tekintettel Erdély csatlakozásának évfordulójára. A hivatalos ünnepeken méltatják a nap jelentőségét.

A budapesti nagy leadó sajtóbemutatója

Budapest, december 1.

Tegnap volt az új nagy budapesti rádióleadóállomás sajtóbemutatója. A 120 kilowattos állomás hullámkisugárzó tornya csekély 314 méter magas, ami egyedülálló az egész világon.

Akasztfőla vár Pipás Pistára

Budapest, december 1.

A magyar Kuria tegnap tárgyalta a Pipás Pista, azaz Rieder Pálné, a többrendbeli gyilkosságért halálra ítélt falusi asszony felebbezését és helybenhagyta az előző bírói fórumok halálra ítéletét. Emékeztet, hogy milyen óriási szenzációt keltett annakidején Pipás Pista esete. A Szeged környékén lakó asszonyt azért nevezték el Pipás Pistának, mert mindig férfiruhában járt, férfiszokásokat vett fel és erősen pipázott is. Ha már most kormányszói kegyelem közbe nem jön, az elférriasodott és elvetemedett nő az akasztfőlán végzi be életét.

Herceg az internálótáborban

Bécs, december 1.

Mint ismeretes, Bernhard szász-mainburgi hercegre nemrégiben, a nemzeti-szocialista mozgalomban kifejtett élénk tevékenysége miatt 6 heti fogházbüntetést szabtak ki. A büntetés a napokban lejárt. A hatóságok úgy határoztak, hogy a náci herceget, kiszabadulása után, a wöllersdorfi internálótáborba szállítják. Feleségét viszont saját kastélyában internálják.

A cseh diákok a magyarság ellen

Prága, december 1.

A cseh egyetemi jogászság tegnapi közgyűlésén súlyos kisebbségellenes határozatot hozott. Kimondták ugyanis, hogy magyar diákok nem vesznek fel rendes tag gyanánt az egyesületbe. A cseh diákok szerint nem engedhető meg, hogy a magyar diákok, még ha csehszlovák állampolgárok is, érvényesítsék akarataikat a cseh diákság ügyeinek intézésében.

A török külügyminiszter megnyugtatta Bulgáriát

Szófia, december 2.

Tevfik Rüsti bej török külügyminiszter Belgrádból visszatérve ma keresztültutazott a szófiai pályaudvaron. A pályaudvaron a török külügyminisztert Musanoff bolgár miniszterelnök üdvözölte, akinek a bej kijelentette, hogy Bulgária aggodalma teljesen alap nélküli, mert a kötött szerb-török szövetség nem ellene irányult.

A külügyminiszter egyébként a bolgár sajtónak is kinyilatkoztatta, hogy Belgrádban semmi olyan nem történt, ami ellenkezne Bulgária érdekeivel. — Nem szöztünk összeesküvést! — mondotta Tevfik Rüsti és ezzel továbbutazott.

Mussolini azon fáradozik, hogy Litvinovot a pápa is fogadja

Az orosz népbiztos nem lesz az olasz állam venege

Róma, december 1.

A Daily Telegraph jelentés szerint Mussolini és az olasz diplomácia most azon fáradozik, hogy a Rómába érkező Litvinov orosz külügyi népbiztos a pápa is fogadja. Ha ezt nem tudnák elérni, úgy legalább azt szeretnék keresztülvinni, hogy a pápai államtitkár fogadja Litvinovot.

Az angol lap szerint teljesen ki van zárva, hogy a Szentszék ennek a látogatásnak bejelentését tudomásul vegye, de azért nem tartják kizártnak, hogy az

olasz diplomáciának mégis csak sikerül valamit elérni. Olaszország ugyanis nagy súlyt helyez arra, hogy ez a formai és udvariassági aktus és kihangsúlyozza Oroszország és a Vatikán megenyhült viszonyát.

Litvinov egyébként az öt hozó hajó felvetésén kijelentette, hogy nem akarja az olasz államot nehéz helyzetbe hozni és ezért nem kívánja azt, hogy római látogatása alatt az olasz állam vendége legyen, hanem a római szoojalkövetségén fog meg szállni.

Jó lámpa - olcsó világítás.
„Olcsó” lámpa — drága világítás.
A silány lámpa árán csak banikat takaríthatunk meg, de az áram számlán azt tisztesen fizetjük rá.
Olcsó fényt vásároljon, ne „olcsó” lámpát!
Vegyük tehát csak a tökéletes, fényerős, gazdaságos

TUNGSRAM

IZZÓLÁMPÁT!

Hivatalos jelentés a jași eseményekről

Jelölések, korteskedések és lenyegetések

Vajda nem akar képviselő lenni

Bukarest, december 1.

Tekintettel az elmaradt keddi minisztertanácsra, lamandi belügyi alminiszter szerdán délután a még mindig gyengélkedő Duca miniszterelnöknek a lakásán tett részletes jelentést az addig foganatosított és ezután teendő rendfenntartó intézkedésekről. A miniszterelnök kiegészítő utasításokat adott, amelyek alapján csütörtökön délelőtt értekezlet volt a belügyminisztériumban Inculetz miniszter, lamandi és luca alminiszterek, valamint Dimitriu államtitkár részvételével. Megbeszéltek és megállapították azokat a további intézkedéseket, amelyeket szükségesnek tartanak az újabb zavargások megelőzésére. Az értekezlet után lamandi alminiszter újból tájékoztatta a miniszterelnököt a hozott határozatokról.

A belügyminisztérium egyébként tegnap este hivatalos közleményt adott ki, amely a következőket mondja:

„Az egész országhól érkezett jelentések szerint mindenütt tökéletes rend uralkodik. Nem történt semmi újabb incidens. Megtették a körülmények által diktált intézkedések, amelyek biztosítják a rend fenntartását s amelyek egyben elejét vegyék az egyetemi központok diáksága közé furakodott bujtatók által uszított anarchikus elemek zavarteltő tevékenységének.

„Emellett a választási harc a rendpartok számára a legteljesebb szabadság jegyében folyik.”

ELTEMETTEK AZ ELESETT VASGÁRDISTÁT

Jasiban tegnap délután eltemették Nita Costaché-t, az elesett vasgárdistát. A hatóságok a szervezet részéről csak az idősebb Zelea-Codreanu, Stelescu volt képviselő és Totu diák részvételét engedték meg a temetésen.

A boncolás megállapította, hogy a vasgárdista magántisztviselőnek egy golyó teljesen átlukasztotta a fejét.

Este a megyei prefektúrán megbeszélés volt, amelyen Jonescu tábornok helyőrségi parancsnok és a hatóságok fejein kívül résztvettek a cuzisták képviselői és a vasgárdista vezetők is. A helyőrségi parancsnok felszólította a Vasgárda és a keresztény nemzeti-egységi liga képviselőit, tartsanak rendet, mert ellenkező esetben a hatóságok a legvégső erővel nyomnak el minden zavarteltő mozgalmat. A cuzisták és vasgárdisták azt válaszolták, hogy biztosítják a legteljesebb nyugalmat, ha szabad választási propagandát engednek nekik. Ezután a két antiszemita csoport vezetői felkeresték Teodorescu hadtestparancsnokot, mivel ugyanazt közölték.

A hatóságok távirati jelentést tettek Bukarestbe a vasgárdistákkal és cuzistákkal folytatott tárgyalásokról.

AZ ÜGYÉSZSÉG FOLYTATJA A VIZSGÁLATOT

A hétfői zavargásokkal kapcsolatos vizsgálatot még folytatja az ügyész. A letartóztatott diákok közül összesen ötvenet találtak bűnösnek s valamennyiüket bíróság elé állítják.

A Márzescu—Mironescu-törvény alapján emelnek vádat ellenük s egyidejűleg közlik névsorukat az egyetemi tanácsal is, hogy zárja ki őket.

Megállapította a vizsgálat, hogy a zavargó vasgárdisták közé számos rovottmultu egyén, ismert betörő és tolvaj keveredett, akik a rombolások alkalmával fosztogattak is.

A Kereskedelmi Kamara bizottságot küldött ki a károk megállapítására.

A bizottság eddig összesen kétféle leírt kárt írt össze.

Ebben Marcovici Meles cukrásznak egyedül 400 ezer lejre rög a kára, amelynek megtérítése végett máris beperelte a belügyminisztériumot s a bíróság ki is tűzte a tárgyalást.

SZEBENMEGYÉBEN IS LETARTÓZTATTÁK A VASGÁRDISTÁKAT

A szebenmegyei Kistorony község határában szerdán délután a csendőrség őrizetbe vett 14 vasgárdista vezetőt, akik Nagyszebenbe tartottak. Megyei központjuk berendelte őket Szebenbe, hogy átvegyék a választási utasításokat. A hatóságok arról értesültek, hogy a vasgárdista csoport ott is tüntetni és zavarogni akar s ezért

40 csendőrt küldtek a 14 vasgárdista elé, akik előbb ellenállást fejtettek ki, később azonban, amikor Piso főügyész is kiérkezett, megadták magukat. Bekísérték őket a csendőrszárnyparancsnokság fogdájaiba, amíg ügyüket ki nem vizsgálják.

Mihalache bukaresti tárgyalásai

A fővárosban visszaérkezett Mihalache tegnap előbb Mironescuval, majd az esti órákban Vajdával tárgyalt, akit újból igyekezett rávenni, hogy fogadja el az elnöki tanács tag-ságot s működőképes közre a párt vezetésében. Az elnöki tanácsulást péntekre halasztották, hogy Maniu és Popovici megérkezessenek Kolozsvárról.

Mihalachét különben tegnap délután rövid kihallgatáson fogadta az uralkodó. A audien-cia csak arra szolgált, hogy Mihalache bemutatkozzék a királynak, mint a nemzetiparasztpárt új elnöke.

A KOLOSVÁRI DIÁKSÁG ÉS MANIU

A kolozsvári Cercul Studentesc nevű diákegyesület elnöksége csütörtökön délelőtt küldöttségileg kereste Maniu Gyulát a nemzeti-parasztpárt párhelyiségében. Maniu nem volt jelen s így a küldöttség Boila Romulusnak tolmácsol-ta, hogy a kolozsvári diákság bizalmát akarja kifejezni Maniuvall szemben s engedélyt kért arra, hogy nagyszabású díszbeszéd keretében is ünnepehesse Maniut, a legnagyobb román hazafit.

A küldöttség, amely egyébként az összes kolozsvári diákegyesületek nevében beszélt, tehát a vasgárdista vezetés alatt álló Petru Maior egyesület nevében is, azt is bejelentette, hogy a diákság pénteken délelőtt nagyszabású utcai tüntetést kíván tartani Maniu mellett. Politikai körökben feltűnést keltett, hogy Maniu hirtelen ennvire népszerű lett a

ket ki nem vizsgálják.

ZILAHON

a rendőrség letartóztatta Bozinteanu Stéfánt, a Vasgárda szilágymegyei listavezetőjét, mert amikor benyújtotta a jelölőlistát, megsértette a törvényszéki elnököt.

ELKÉSZÜLT A NEMZETIPARASZT-PÁRT JELÖLŐLISTÁJA

A nemzetiparasztpárt erdélyi tartományi vezetősége tegnap este hosszas viták után elkészült a jelölések megállapításával.

A 18 tagú jelölőbizottság salamoni bölcsességgel oldotta meg a Tilea-problémát, amely miatt a Maniu- és Vajda-pártiak újból hajbakaptak. Nem kapott teljes elégtételt egyik csoport sem, amennyiben Tileát mégis jelölték Szebenmegyében, de nem listavezetőként, hanem csak másodíknak, ami egyértelmű azzal, hogy aligha lesz képviselő. Helyette listavezetőnek Mihalache pártelnököt tették meg.

A Vajda-pártiak közül egyáltalában nem jelölték Man Demeter lelkész, akit a politikai életben a „román Rasputin”-nak neveztek el. Szamosmegyében, ahol Man a háború óta minden választáson listavezetőként lépett fel, most Motogna lelkész a lista első jelöltje. Ezzel szemben a kisküküllőmegyei lista élén meghagyták a szintén Vajda-párti Coltor volt kultuszállamtitkár.

Vajda helyett, aki elhárította jelöltetését, Krassómegyében mást tesznek meg listavezetőnek.

vasgárdista szellemű egyetemi hallgató-ság előtt.

A MAGYAR PART CSAK A SZÉKELY MEGYÉKBEN JELÖL SZENÁTOROKAT

A Magyar Párt intézőbizottsága meg-ejtette a jelöléseket. Feltűnést kelt, hogy szenátorokat az intézőbizottság egyelőre csak a székely megyékben jelölt. Ezt a szokatlan s nem is nagyon érthető tar-tózkodást egyesek titkos választási egyez-mény hírével igyekeznek érthetőbbé ten-ni. E hírek szerint a Magyar Párt bizal-mas egyezményt kötött a liberálisokkal s ennek az egyezménynek az értelmében a Magyar Párt csak ott jelöl szenátoro-kat, ahol a magyarság erős többségben él, más helyeken a Magyar Párt a liberá-lis szenátorokat fogja támogatni. A li-berális párt ezért a választások szabad-ságát biztosította volna a Magyar Pártnak, ha egyáltalában igaz az egyezmény-ről szóló hírdés.

VAJDA CSÖKÖNYÖSKÖDIK

Nagy munkában van Kolozsváron a nemzeti-parasztpárt erdélyrészi intéző-bizottsága is. A jelöléseket javarészen már megvitették, három megyét azonban még mindig szabadon hagytak. Ennek a magyarázata az hogy

Vajdát még nem sikerült engedékeny-ségre bírni, már pedig a fennhagyott három megye vezetőhelye a Vajdái volna, ha vállalkoznak arra, hogy je-löltesse magát.

Vizsivárgott hírek szerint ezinte sza-kadatlan telefonálgatás van Kolozsvár és a vidéken tartózkodó Vajda között, a volt miniszterelnök csökönyössége azon-ban eddigelé még nem engedett s így nem lehetetlen, hogy Vajda egyáltalában nem jelölteti magát. Ő komolyabban ve-szi a visszavonulást, mint Maniu s még képviselő sem akar lenni, csakhogy semmi köze se legyen többé a politiká-hoz.

JORGA NEM VESZ RÉSZT A VÁLASZTÁSOKON

Azok a paktumtárgyalások, amelyeket Jorga professzor már egy hete folytatott a kormánnyal a választásokon való közös fellépésre vonatkozólag — úgy látszik — ugyancsak meghiusultak. A kormánypárt beavatottak szerint csak három mondá-tum volt hajlandó adni Jorga pártjának, amit a volt miniszterelnök, nyilván, ke-vesel. Jorga ugyanis csütörtökön a kö-vetkezőket jelentette ki az Adeverul mun-katársának:

— Pártom tartózkodni fog a választá-sokban való részvételről. Nem akarok vá-lasztást csinálni sem pénzzel, sem revol-

— Vér-, bőr- és idegbajosok a termé-szetes „Ferenc József” keserűvizet mint igen jó békítőt szert eredményesen használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb képviselői ír-ják, hogy a Ferenc József viz hatásával min-den tekintetben meg vannak elégedve.

verrel.

Ez a nyilatkozat kétségtelenül arra mutat, hogy a kormánnyal való megegye-zés kutba esett.

BELÉPETT A KORMÁNYPART-BA EGY EGÉSZ VASGÁRDISTA SZERVEZET

A Marasesti városbeli vasgárdista szer-vezet, élén Ioan Gheorghe tanítóval, el-határozta, hogy testületileg belép a kor-mánypártba. Az elnök ezzel indokolta a határozatot, hogy nem helyeselhetik azo-ka-t a zavargásokat, amelyek a vasgárda az utóbbi időben vetemedett.

THERMOGÈNE
meleget fejleszt és leküzd a
köhögést, légcsőgyulladást, grippe-t, a
rheumát és idegtájdalmakat.

Használati utasítás: A Thermogène-t a fájós helyre teszi és ügyelni, hogy a vatta faszszal a bőrön feküdjék. Erősebb és gyorsabb hatás elérésére elegendő, a vattát egy kevés vízzel vagy szeszszel megnedvesíteni.

Vezérképviselő: I. DILLAN
Bukarest, str. Pitar Mos, 6.

A világ összes gyógyszeráránban és
droguériáiban kapható.

TALLOZÁS

A Harmadik Birodalom vértanúja

A párisi Marianne-ban olvassuk:
A legutóbbi „választási harc” alatt Göbbels, a Hitler-kormány propagandaminisztere nem tudott sem enni, sem aludni. Naponta három-négy beszédet tartott. Éjjelenként minisztériuma vezérkarának az értekezletein előadta.

Ezért aztán Göbbels-et, a Harmadik Birodalom önfeláldozó vértanúját elnevezték Mahatma Propa-Gandhi-nak.

A nagylelkű jenki

Egyik Newyorkban élő francia polgár azt nyilatkozta, hogy hazája nem akarja fizetni adósságait az Egyesült Államoknak. Ekkészítő levél irt hát Hull külügyminiszternek s ahhoz Franciaország nevében a maga részéről tíz dollárt mellékel. Persze hamarosan választ kapott, amely a következőképpen hangzik: Uram, — Van szerencsém ezennel nyugtatni 1933. szeptember 13-ikáról kelet levélét, amelyben az Egyesült Államoknak járó francia adósságok ügyével foglalkozik s köszönöm jóindulatú érzelmeit, amelyeket a tíz dollár mellékelésével bizonyított. Kénytelen vagyok azonban ezt az összeget visszaszámaztatni, kérve, fogadja kiváló tisztfelet nyilváníatását. Aláírás.

S még mondja valaki, hogy a jenki nem nagylelkű!

Az istambuli egyetemen,

Törökország európai fővárosában. Kemál pasa egyetemét alapított. Az egyetemre minden számbajöhető német tudóst meghívott. Így a harminc professzor közül most huszonhét német emigráns tudós oszlogatja tudomány kincsét Kelet kapujában. De ne gondoljuk, hogy csupa nem-árja menekült. A. v. Hippel fizikatanus német nemek, aki önként távozott. De egyébként is: Leo Brauner a növényfiziológia világhírű tudósa. Finlay Frenndlich a pótadami Einstein-törvény volt igazgatója, R. von Mises matematikus, a német repüléstechnika matematikájának megalapozója olyan nevek, hogy csak irigyelni lehet értük az istambuli egyetemet s a török ifjakat. Kemál, a török, megtehetné volna, hogy a török fajelmélet alapjára áll. De Kemál ebben a kérdésben olyan török volt, aki a török kultúra és tudományos műveltség alapjainak lerakását tartotta török nemzeti feladatnak s nem a csak-török fajvédelmet. Nem kell sok ész annak belátásához, hogy Kemál akkor volt jobb török, mikor nem törökösödött. Amugy tán több tapsot arat magának, így több tudományt biztosít nemzete számára.

Az „arányos” érdekképviselet

Olaszországban új választások lesznek. A választások kiírásától nem szabad megijedni. Az olasz választásnak csak a neve választás. A fasiszta nagytanács kijelöl kétszáz jelöltet és akik kijelöltek, az már meg is van választva. A jelölés már meg is történt. Jelöltek: 28 közgazdatisztviselőt, 57 tanárt és tanítót, 45 frontarcost, 30 hadirokkantot, 10 akadémikust. Még az olimpiai komité tagjai közül is kikerült egy jelölt és egy jelöltet adhatott a részvénnyársaságok szövetségének is. Ez így összesen 172 jelölt. Huszonnyolc jelölt marad tehát az iparra, kereskedelemre, mezőgazdaságra és szabadpályákra. És ezt hívják „arányos” érdekképviseleti rendszernek.

Hatheti logházra

ítelte a német bíróság Klinkhammer Károly dr.-t, a Ruhr-körzet ismert nevű lelkészét, mert március 20-án, Hitler születésének megünneplésekor mondott templomi beszédében a közbekező megzavarására alkalmas kifejezéseket használt. Sose volt szándékunkban kívülről beavatkozni más ország belügyeibe. Sose akartuk fellépni magunkat azzal a lehetetlennel és aesopusi nagyvási mániával, hogy a horogkereszt uralom németországi megszilárdulása a mi tetszésünkön, vagy nemtetszésünkön függ. Mi legfeljebb odáig mehetünk, — de addig aztán százszázalékosan el is mentünk! —, hogy elítélünk minden erőszakot, minden embertelenséget, minden tulzást és hogy idehaza óva intünk mindenkit a horogkereszt eszméjének idevaló és kisebbségellenes gombáitól. Mi tehát most nem akarunk beavatkozni a német bíróság ítéletébe, mikor azt mondjuk, hogy Klinkhammer lelkész elítélése jellemző eset. Mert legalább is jellemzőnek kell tartanunk azt az esetet, hogy a születésnap közönséges ünnepségeért bíróság ítél el egy ünnepi szónokot. Vagy nem akart jubilálni: akkor minek kényszerítették? Vagy ha kényszerítették: akkor meg minek rászólni a büntetést?

A diákkérdés és a királykérdés

A magyar parlament izgalmas ülése

Budapest, december 1.

A budapesti egyetem hallgatói tegnap is folytatták a tüntetéssorozatot, amelynek kiindulópontja a királysági vacsorájának megzavarása volt. Tegnap este a Rombach- és a Dob-utcában tüntettek és verekedtek. Egy Hollinger József nevű joghallgatót az utcai járőrök megverték, úgy, hogy a mentők szállították el. A rendőrség mindenütt erőlyesen lépett fel és szétzavarta a diákokat.

Este aztán ismét gyülekezni kezdtek az Országház előtt, azonban a karhatalom csirájában elfojtotta a tüntetést. A késő esti órákban ismét tüntetni próbáltak az Andrassy-uton és a Nagyköruton, a rendőrség azonban itt is résen volt. Egy nagyobb diákcsoport verekedésbe kezdett a rendőrökkel, mire azok gumibattal szétverték őket. Negyven előállítás történt.

DIÁKVITA A PARLAMENTBEN

A képviselőház tegnapi ülésén a többi felszólalások között Meskó Zoltán, a magyar horogkeresztesek, azaz nyilaskeresztesek vezére, foglalkozott az egyetemi numerus clauzussal. Meskó szerint a 9 százalékos zsidót úgy számították ki az egyetemi felvételeknél, hogy tekintetbe vették a Ludovika tisztiiskolát és a

teológiát is, ahol ugyisincsenek zsidók. Kifogásolta még Meskó, hogy a numerus clauzus számalapja csak az első évre vonatkozik. Szerinte ugyanis a zsidók végül mégis ötvenszázalékban vannak a fakultásokon, mert a keresztények anyagi okok miatt kihullanak. Leírást adott a nagy diáknymorról, majd kijelentette, hogy amíg a zsidó liberális felépítési kapitalizmus meg nem szűnteti az életben a numerus clauzust a keresztényekkel szemben, addig senki se várja, hogy a diákság beszüntesse követeléseit az egyetemen. Kérte a kormányt, hogy hajlandó-e radikális intézkedésekkel belenyulni a zsidókérdésbe és a diáknymor ügyébe. Kifogásolja azt is, hogy a rendőrség benyomult az egyetemre.

Homan kultuszminiszter válaszában kijelentette, hogy az egyetemi autonómiát a rendőrök nem sértették meg, hiszen maga a rektor hívta őket oda. A dékáni hivatal tisztviselője, aki megsértett egy diákot, már bocsánatot kért.

Az egyetemre való felvételeknél mindig szigorúan betartották a törvényt. A kormány mindenben hajlandó segíteni a nyomorgó diákokat, nagyon szívesen leül velük tárgyalni, de csak addig, amíg betartják a törvényt. Ellenkező esetben kénytelen teljes szigorral fellépni ellenük.

A királykérdés még nem időszerű

Az ülés során később Pallavicini ögróf szólt fel az emlékeztető királysági vacsora összehívói ellen megindított eljárás miatt. Kérte a kormányt, hogy mi is az álláspontja a királykérdésben.

Keresztes-Fischer belügyminiszter azonnal válaszolt a kérdésre és kijelenti, hogy Magyarország királyság ugyan és az is marad, de a királykérdés egy külpolitikai, mint belpolitikai okokból, még mindig nem időszerű. Pallavicini gróf nem veszi tudomásul a választ.

Az ülésen különben a ház elfogadta a gazdaságok rendezéséről szóló törvényt részleteiben is, a csütörtöki ülésen pedig áttért a

nyugdíjtörvényre és más javaslatok tárgyalására.

A Rombach-utcai diáktüntetésekkel kapcsolatban újabb jelentik, hogy 33 diák őrizetben maradt s a hatóságok jelentése szerint a rendőrség nem is bocsátja szabadon őket, hanem a felsőbb bírói fórumokra bízza, hogy lefolytatásban maradjanak, avagy szabadlábra kerüljenek.

A pécsi egyetem diákjai szerdán késő este röpiratokat szórtak szét, amelyekben bejelentették, hogy a budapesti és debreceni egyetem bezárása miatt, diáktársaikkal való szolidaritásuk jeléül, csütörtök reggeltől hétfő reggelig nem látogatják az előadásokat.

JÓ ÉJSZAKÁT, URAIM!

Egy főpolgármester és három alpolgármester felfüggesztésének nem mindenkire szomorú aktusa

Temesvár, december 1.

Soha szomorúbb aktust! Kint vigasztalan őszi eső monoton zenéje, idebent az urak, akik már érzik, hogy nem urak. Az ajtóban mindenkit Gábor főpolgármester fogad és majdnem mindegyik ujságíróval kezét fog. Aztán elhelyezkedés, ceruzák hegyezése, torkok köszörülése, ujságírók és az állandó választmány tagjai várják a kormány képviselőjét, akinek feladata elvégezni a felfüggesztés szomorú aktusát. Várják... pedig ha tudták volna —

Mert úgy történt, hogy a teremben egyszerre csak megjelent Jonescu alprefektus szilér, elegáns alakja és igen udvariasan, de igen határozottan is, azt a véleményét nyilatkoztatta, hogy itt nem igen van keresni (?) valója az uraknak. Majd elvégzik egymás között: a főpolgármester, 3 alpolgármester és az alprefektus. Tagadhatatlanul rosszul esett nekik; a szó szoros értelmében — nem frázis! — lógott a fejük —, hogy Jonescu alprefektus nem engedte meg még ezt az utolsó kis hivatalos szereplést. Kivonultak, de elmenni azért nem tudtak, hanem velünk, ujságírókkal vártak az előszobában; mintha abban reménykedtek volna, hogy hátha Jonescu ur kiszól: tréfa az egész, tessék visszajönni és visszaülni a város szépséim autóiba, kocsijaiba.

De nem volt tréfa: alig egynegyedóra alatt az alprefektus elvégezte az egész ügyet. Jöttek ki az urak, senkinek se volt már mondanivalója, egyedül Ungár Adolf dr. jelentette a sajtónak, hogy ő tiltakozott a felfüggesztés ellen.

— Mert, kérem — mondotta a Magyar Párt szimpatikus városi expone — a dolog úgy néz ki egy ilyen felfüggesztéssel, mintha vádolnának valamivel, mintha nem tartottuk volna be a városnak tett esküket.

Tehát tiltakoztam az eltávolításnak ilyen módja ellen.

Ha ez a szó irodalmilag „zalouképes

volna, azt mondanánk: nebbich! Ilyen naivistát sikerült nekünk kifogni városi képviselőnek... Táviratilag felfüggesztik a 4 polgármestert, vizsgálatot rendel el a belügyminiszter, vezérfelügyelőt küld ki a vizsgálat levezetésére — és erre azt mondja a kedves Ungár dr.: a dolog úgy néz ki, mintha vádolnának bennünket valamivel... Hát nem kedves?

Mindegy: vége az uralomnak; jó éjszakát, uraim. Nincs ok sajnálatra. Ha az egész elmúlt uralom alatt egyetlen gerinces beszédet — csak beszédet! — hallottunk volna, sajnálnánk az egész garnitúrát. De nem volt, még az sem. Tudjuk, valószínűleg az elkövetkezendő sem lesz jobb, de legalább remény van és önkönként reményt nem nyújtottak. Jó éjszakát önnök is mérnők ur, aki a várakozást a polgármester előszobájában arra használta fel, hogy hevesen megtámadjon, mert nem csináltam titkot belőle, hogy ellen-szentes kisüzlet a Munkásothton elvételének ügye. A bank hálás lesz, mert hűkötan is védte körömszakadtáig. Jó éjszakát önnök is nyug. bank ig. ur, aki ellenvetésemre, hogy ha van 14 és fél millió lej egyetlen utca kikövezésére, kell ugyanannyinak lenni kórházépítésre is — megtanított arra, hogy fontosabb a szép, keramittal diszelgő utca, mint a kórház. Mert tanulni aztán lehetett az uraktól!... Fel sem tudom sorolni, kik voltak ott körülöttem koncentrikus támadással védve az utolsó üzetet. És még az sem hallgattatta el az urakat, amikor Nicolaevici dr. alpolgármester bátran és becsületesen kijelentette:

— Igaza van; örülök, hogy nem voltam itthon, amikor tárgyalta a tanács a Munkásothton megvétele. Nem vállalom!

Szerencsére megérkezett az alprefektus s ezzel lekerültem a napirendről. Egyengetőre mulva önnök is lekerültek. Talán szintén szerencsére.

Jó éjszakát, uraim!

Asztalos Sándor.

A magyar politikusok Ausztriában

Bécs, december 1

Dollfuss kancellár szerdán este Neubergből, ahol magyar vendégei tartózkodtak, visszatért Bécsbe, de a csütörtöki napot ismét Gömbös és Kállay társaságában töltötte a Semmeringen.

A magyar politikai vendégek ma visszatérnek Budapestre.

A csehek is felállították a legfőbb honvédelmi tanácsot

Prága, december 1

Massaryk köztársasági elnök jóváhagyta a francia mintára megszervezett legfőbb cseh honvédelmi tanács felállítását. A tanács tagjai: a miniszterelnök mint elnök, a hadügyminiszter, a külügyminiszter, a vasútiügyi miniszter, a posta- és kereskedelemügyi és végül az egységesítési miniszter.

Miért lett öngyilkos a belényesi főszolgabíró

Nagyvárad, december 1.

A Creftu Joan belényesi főszolgabíró öngyilkossága ügyében megindított vizsgálat érdekes fényt vet a megrázó öngyilkosság okára. A prefekturái vizsgálóbizottság megállapítása szerint

Creftu azért követett el öngyilkosságot, mert a kormányváltás következtében neki is mennie kellett volna.

A liberális belügyminiszter nem tartotta többé megbízhatónak a nemzeti-parasztpárti főszolgabíró s állását Suta Joan közszégi jegyzőnek adományozta. Creftu, aki régi közigazgatási ember volt, nem tudott beletörődni menesztésébe s ezért lett öngyilkos, még mielőtt hivatalát át kellett volna adnia utódjának.

Eckhardt Tibor magyar ellenzéki vezér külföldi utazásai

Budapest, december 1.

A Mai Nap értesülései szerint Eckhardt Tibor, angliai előadásainak befejezése után Párisba megy, ahol politikai személyiségekkel folytat megbeszéléseket. Az újság hangsúlyozza, hogy Eckhardt utja teljesen magánjellegű, mert semmiféle felhatalmazása nincs.

Szó van arról, hogy Párisban alakul egy parlamenti csoport, amelynek 12 francia képviselő tagja lesz. Ezzel egyidejűleg Magyarországon is alakulna egy parlamenti csoport, amely a magyarokkal rokonszenvező államokkal összeköttetést tartana fenn.

A magyar csoport elnökéül állítólag a pártönkivüli Kállay Tibort kérik fel.

Három hónapja nem kaptak fizetést a nagyváradi városi tisztviselők

Nagyvárad, december 1.

A városi tisztviselők között nagy elkeseredés uralkodik. Három hónapja nem kaptak már fizetést s most, hogy új kormány vette át az uralmat s új polgármester és tanács kerül a város élére, elveszett a reményük is, hogy a régi polgármestertől kapott ígéreteket majd csak be fogják váltani. Elkeseredésükben elhatározták, hogy küldöttségileg fogják felkeresni az új vármegyei prefektust, hangsúlyozni fogják előtte, hogy nekik semmi közük nincs a politikához, ők minden kormány alatt hűségesen végzik a dolgukat s így arra kérik a prefektust, hogy bár nincs sok köze a városi tisztviselők ügyéhez, mégis tegyen érdekükben valamin a belügyminisztériumban. Egyébként csütörtöki este Nagyvárad megkapta az új polgármestert.

A belügyminisztérium Pelle János nemzetiparasztpárti tanácsos visszautasította Mosoiu Tiberiut, a liberális-párti bihari főnökét bízza meg a város ideiglenes vezetésével.

Mosoiu már táviratozott is, hogy érkezik s átveszi a város irányítását. A volt polgármester,

Egry Viktor ismétellen kijelentette, hogy menesztését törvénytelennek tartja és perelni fogja a kormányt.

A nagytanács péntekre hirdetett gyűlést természetesen, elhalasztották, miután most már az új polgármester rendelkezik.

HIREK

Mit mond a „zajmérnök“

Londonból írják:

Az angol fővárosban, a városi tanács hivatalos támogatásával, a közelmúltban Zaj Elleni Liga — Anti-Noise League — alakult azzal a céllal, hogy megtámadják, legyőzzék és kiküszöböljék London életéből a nagy városok egyik legveszedelmesebb, legnehezebben megfogható ellenségét, az indokolatlan és szükségtelen lármát. A feladat ma még az utópiák világából valónak látszik, legalábbis a mostani nagy városok lakói számára, de a modern technika az emberiség nem egy utópia álma tudta már valósággá varázsolni. Londonban, egyelőre, az ellenség számbavétele folyik. A Zaj Elleni Liga megrendelésére a National Physical Laboratory egy zajmérő és igen precíz működő készüléket készített. Ez a zajmérő készülék egységekre osztja a legkülönbözőbb lármákat az írógép kopogásától a rohanó vasuti mozdony által felvert zajig. A zaj egységének tudományos neve: a decibel. A mérések azt mutatják, hogy a nagyváros pestise, a zaj szempontjából, a kövezetet feltépő, pneumatikus furó. Ez 90 decibellel szerepel azoknak a lármáknak a listáján, amelyek ellen a harc folyik. A jövő terveit illetően a legkönnyebben megvalósítható az az eljárás, amelynek különlegesen szerkesztett szövet-szerű anyaggal vonják be a szobák mennyezetét és falait. London legújabb épületein ezt az eljárást már alkalmazzák is és a zajmérő tudományos pontossággal igazolja, hogy elég szép eredménnyel. A távolabbi jövő terveit szerint a házakat kettős fallal építik, közül zajt felfogó, üres légterrel. Van olyan tervek is, hogy a házakat legkivül teljes üvegbura fogja körülvenni. A kísérletek ugyanis azt bizonyítják, hogy az egy-két centiméteres mozdíthatatlan fémráma rögzített üveglap a legjobb eszköz a zaj kiküszöbölésére. A jövő házain tehát nem lesznek kinyitható ablakok és a házak belsejének szellőztetését különleges készülékek fogják elvégezni, akárcsak a modern, nagy studio-épületekben. A legérdekesebb megfigyelést Hope Bagenal tette, az egyik zaj ellen dolgozó mérnök. Szerinte a nagyvárosi lármának legalább 25 százalékát az okozza, hogy az egymással szembenálló házak visszhangoznak és megnövelik az utcai zaj eredeti intenzitását. Szerinte a jövő nagyvárosait úgy fogják építeni, hogy az utcákon, egymásnak megfelelőleg, váltakozni fognak a házak és az üres területek, amelyeken legfeljebb egészen alacsony boltíveket fognak építeni.

adott feljelentés vádolja. A szilágysomlyói cionisták úgy hiszik, hogy a feljelentést antisemita, vagy inkább anticionista körök tették az egyesület ellen. A rendőrség egyenként a szokásos jegyzőkönyv felvétele után szabadon engedte a letartóztatottakat.

— Montenegroban meghalt egy 124 éves matróna. Cetinjből jelentik: Podgolicában községben tegnap elhunyt Popovics Jelena, aki az íráskor tanúsága szerint 124 tavaszi látott.

— Rablók egy marosmegyei faluban. Tudósítónk jelenti: Két vakmerő rablóátadás történt Görgényzentimrén a hét folyamán. Az állomás éjjeli őrt két bekormozott arcú férfi támadta meg. A támadók az állomás pénztárának kulcsait követelték a halálraíjástól. Az éjjeli őrt átadta kulcsokat a rablóknak, akik feltúrták az állomási hivatal minden fiókját, háromezer lejt magukhoz vettek és miután az éjjeli őrt halállal fenyegették meg, ha elárulja őket, eltűntek. A csendőrség nyomozása hiábavalónak bizonyult. — A vakmerő betörés utáni nap délelőttjén ismeretlen tettesek feltörték özv. Rosenwasserné fűszerüzletét és onnan néhány ezer lejt magukkal vittek.

— Nemzetközi lóköltőket fogott a tasnádi csendőrség. Tudósítónk jelenti: Albu, tasnádi csendőrmester feltartóztatott két cigányt az elmúlt éjszaka Tasnádon. A cigányok négy lóval igyekeztek keresztül a falon s ez tette gyanússá őket a csendőrmester előtt. Az igazoltatás során a cigányok előmutatták céduláikat, a csendőrmester azonban ennek ellenére is vallatásra fogta őket s így nem sokára ki is szedte belőlük, hogy a lovakat a határon túlról, a magyarországi Vallai községből lopták. Zsákmányuk eredetileg hat ló volt, de Csanádoson kettő lemaradt, mert itt szekeret is akartak lopni, de rajtuk ütöttek és menekülniök kellett. Két ló menekülés közben elmaradt tőlük. Aztán bevallották azt is, hogy a cédulákat maguk hamisították Nagykárolyban, ahol három közülük vonatra ült, ők ketten pedig lóháton indultak el Kolozsvár felé. A csendőrmester azonnal vonatra szállított a megkapott címek és adatok alapján a kolozsvári rendőrség segítségével letartóztatta a lóköltő banda másik három tagját is. Kiderült, hogy a banda élén a „Maxi“ néven ismert szatmári illetőségű Farkas József áll, akinek már nagyon sokszor volt dolga a bűntető hatóságokkal.

ABLAK

A nénikének volt egy kétszobás lakása, konyhával, kertes udvarral. Évtizedekig lakott itt. Távlati hosszú készülődés után elhatározta, hogy lakását átalakítja, az egyik homályos lakosztóból konyhát csinál, a világos konyhából pedig lakosztóbát. A terv sikerült. Mindenkinek, aki megfordul nála, büszkén mutogatja lakását, hogy az újat összevesse a régievel s a látogatók ámuldozva jelentik ki minden alkalommal, hogy mennyivel jobb így, mint amugy. Én is ezt isméletem, ahányszor meglátogatom. Multkor azonban egy amerikai barátommal mentem hozzá, aki életében először járt Európában. Ő nem ismerte ezt a házat sem újabb, sem azelőtt. A néni keze lehangoltan beszélgetett velünk, aztán hogy ellátoztunk, egy ablakmelyedésbe ült, s érezve minden dolog viszonylagosságát és hiúságát, lassan sirdogálni kezdett.

INTERJU

Chaulemps, az új francia miniszterelnök, interjút ad a rohamozó újságíróknak.

— Agyonrugta a lova. Déváról jelentik: A hunyadmegyei Grid községben különös halálos szerencsétlenség történt. A falu határában Lupulescu György földműves földjén dolgozott, amikor a lovai egy arra haladó autótól hirtelen megvadultak. A lovak egyike hasba rugta a gazdát. Lupulescu, — akinek a hasfala összeronesolódott, — a dévai megyei kórházban belehalt sérüléseibe.

— A csapodár öregur válópöre. Londonból jelentik: A bíróság több tárgyalási nap után most hozott ítéletet abban a válópörben, amelyet a 72 éves Frederik Jarrett földbírók ellen 19 éves felesége indított. A tárgyalás során kitudódott, hogy az öregur és a fiatal leány három évig jártak jegyben, míg végre házasságot kötöttek. A házasság azonban csak hat hétig tartott, mert a fiatalasszony féltekeny volt és nem tudott belenyugodni egy csinos nő látogatásába, akit vetélytársának vélt. A zajos jelenetek hatása alatt az öregur faképnél hagyta feleségét. A bíróság most a férj hibájából mondta ki a válást és tartásdíjat ítelt meg az elhagyott fiatal feleség javára.

FÉRFIAK ÉS NŐK.

Eljegyzés.

A pólegény pompás smaragd-gyűrűvel lepi meg menyasszonyát.

— Ó, Georgie, Georgie, drágám, hogy tudtad, hogy ez a kedvenc drágaköved? Édes Georgiem, te vagy az első, aki kedvemre való eljegyzési gyűrűvel lepett meg.

George mámorosan tekint menyasszonyára, majd így szól:

— Szerencsém volt, drágám. Minden

menyasszonyomnak smaragd-jegygyűrűt szoktam venni.

FÉRFI: Ó, az alsós, édesem, az alsós, hogy szeretek én alsózni! Szívesen lemondok még az evésről is, csak hogy alsózhassak.

FELESÉG: Meg tudom érteni. Én meg a bridzset imádom úgy, hogy a főzésről is lemondok miatta.

— Csomót kötött a zsebkendőjére?
— A feleségem kötötte, hogy el ne felejtsek jegyet venni neki a színházba.
— Melyik színházba?
— Azt elfelejtettem.

NŐ: Holnap van a születésnapom, drágám.

FÉRFI: Érdekes. Alig három hónapja, hogy utoljára volt. Ha jól emlékszem, egy gyűrűt kaptál tőlem erre az alkalomra.

NŐ: Tényleg, Istenem, hogy mulik az idő.

— Váloper a bécsi meghiusult sztratoszféra repülés miatt. Bécsből jelentik: Legközelebb itt érdekes válópör kerül döntésre. Néhány hónappal ezelőtt, mint ismeretes, gróf Zichy és Arnoldi Walther sztratoszférarepülést tervezett, de ez a terv meghiusult. Arnoldi akkor ezzel a tervezett repüléssel kapcsolatban próbaidőre eltiltették, mert a sztratoszférarepülés ürügye alatt különböző beszerzéseket hajtott végre, amelyeket később nem tudott fizetni. Arnoldi ellen felesége válpört indított, még pedig már hatnapi házasság után. A válókeresetet azzal indokolja, hogy ebben az időben különböző visszaélésekről szerzett tudomást, amelyeket férje a sztratoszféra repüléssel kapcsolatosan követett el. A bíróságnak most döntenie kell afelett, vajjon a meghiusult sztratoszférarepülés valóban válóknak tekinthető-e.

— IDŐJELENTÉS. A budapesti időjárásutató intézet jelentése szerint főleg keleten hidegebb idő, erős délkeleti és keleti szél várható. Egyes helyeken kisebb eső vagy hó lehetséges.

— Gyerekjáték. A „Daily Express” jelenti, hogy a nagy londoni játékházak külön mérnököket alkalmaznak, akik megmagyarázzák a gyerekeknek, hogyan kell a játékszerekkel bánni. Minők ezek a játékszerek? Parányi rádiók, elmés repülőszervezetek, világos konyhák, miniatűr távbeszélő és telegráfkészülékek, magasságmérők, apró és elmés filmvetítő masinák. Ez a század a technika soha nem álmódott előhaladásának a jegyében telik, az csak természetes, hogy a gyerekek fantáziája is azok felé a titokzatos lehetőségek felé fordul, amelyeket a technikai előrehaladás még tartogat az emberiség számára. Régi dolog, hogy a gyerekek azokat a játékokat szeretik a legjobban, amelyeket — ki tudnak

4 alkatrész, amely a

Chat Noir
KÖLNIVIZ

hirnevét megalapozta:

- 1 válogatott parfüm-esszenciák
- 2 csodálatos keverék
- 3 tiszta és koncentrált alkohol
- 4 megfelelő érettség

van védve a lepecsételt üvegcsé és a jólállási etikett révén.

Ez a kölni-víz valamint a két másik LADY készítmény — JOCKEY CLUB és PERLE DE PARIS — csak eredeti lepecsételt üvegcsékben kapható.

egészíteni a fantáziájukkal. Réges-régen gyufaskatulyából készültek a vonatok, rongyból fabrikáltak a babákat, nádból, papírból sárkányt alkottak: ez volt a repülőgép. Azután jöttek mindenféle maguktól felpattanó törpék, beszélő, hunyorgató babák, tipogó kacskák... Ezeknek a játékoknak a gyermekeknél nem volt túl nagy szerepük, mert itt nem az ő képzelőtehetségük izzott színes játékot, hanem a — játékarús! A mai gyerek nem lelkesedik sem az ólomkatonáért, sem a csipke ruhás, szőkehajú porcellánbabáért. Minthogy a technikai vívmányok most az időszerűek, ezek foglalkoztatják a fantáziáját.

* Elveszett. November hó 25-én Csikszerebától Kézdivásárhelyig elveszett egy nagy utazó bőrönd színpadi és utcai női ruhákkal. Becsületes megtaláló 500 lej jutalmat kap. Cím: Színház, Târgu-Săucescu.

Brassó, Kapu-utca 21.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Most már ötvenöt centes dollárt akar Roosevel

és negyedévenként meg akarja állapítani vásárlóerőjét

Washington, december 1.

A dollár harci frontja nem tud lenyugodni, aminek az az oka, hogy maga Roosevel sem tud véglegesen dönteni abban a kérdésben, hogy a dollárt meddig rontsa le. Az eddig forgalomban volt tervekkel szemben most Roosevel ismét új tervvel állott elő, amely szerint a dollárt nem ötven, hanem ötvenöt centes alapon stabilizálják majd még pedig úgy, hogy negyedévenként mindig megállapítsák az amerikai pénz arányait.

A dollár értékét az arany-fedezeten felül negyedévenként még a belföldi ár-index is irányítaná, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a dollár negyedévenként nemcsak aranyfedezetének aránya szerint, hanem vásárló erejének növekedése vagy esése arányában is változna.

Elméletileg ez a viszonyokkal lépést tartó árfolyamváltozás igazságosnak látszik, de a gyakorlatban feltétlenül nagyon súlyosan megrázkodtatná a pénzügyi világot és általában a gazdasági élet menetét. A negyedévi záratok és megállapítások előtt ugyanis a spekuláció liheletlen játékokba kezdene, amelyek hatásukban egészen biztosan lerontanák a mozgékony pénz gyakorlati előnyeit.

A közgazdaság hírei

VIGNETTAVAL ELLÁTOTT POSTAKÜLDEMÉNYEK KEZELÉSE

A posta- és távirat vezérigazgatóság utasította a postahivatalokat, hogy felforgató eszmék terjesztésére alkalmas címkével, hirdetéssel vagy képpel ellátott postaküldemények felvételét tagadják meg, illetve a levélszekrényekbe dobott ilyenmű közönséges küldeményeket ne továbbítsák.

A POSTAHIVATALOK SZEMÉLYAZONOSÁGI IGAZOLVANYOKAT ALLIT-HATNAK KI

A postaigazgatóság felhatalmazta a megyei székhelyeken levő postahivatalokat, hogy a felek kérésére fényképpel ellátott személyazonossági igazolványokat állíthassanak ki, amelyek alapján úgy a bel-, mint külföldi postahivatalok akadálytalanul kézbesítik a pénzes és egyéb könyvelt postai küldeményeket.

A kérvényező fél hiteles okmányokkal köteles személyazonosságát igazolni; a könyvecske kiállításáért pedig 37 lej kell fizetni.

SVAJCBA ÉS SPANYOLORSZÁGBA SZÓLO KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI ÜDVÖZLŐTÁVIRATOK KEDVEZMÉNYES DÍJAZASA

Folyó év december hó 14-től 1934 január hó 6-ig 50 százalékos kedvezményrel lehet Svajcba és Spanyolországba karácsonyi és újévi üdvözlőtáviratokat küldeni a következő feltételek mellett:

A távirat kizárólagosan csak üdvözlő vagy jókívánságot tartalmazhat, bármely élő nyelven szerkesztve. A feladó köteles a cím elé X. L. T. megjegyzést írni és a táviratlap alján írásban kijelenteni, hogy távirata, közértelemű nyelven van szerkesztve és hogy más, mint üdvözlő vagy jókívánságot nem tartalmaz.

SVAJCBA NEM LEHET PÓSTAI MEGBIZAST VAGY UTÁNVÉTELES PÓSTAKÜLDEMÉNYT FELVENNI

A postaigazgatóság közludomásra hozza, hogy Svajcba — további intézkedésig — nem lehet utánpótlással terhelt postai küldeményeket és postai megbízásokat feladni.

MARHA ÉS JUHHUSTARTALMU CSOMAGOK FELVÉTELE HOLLANDIÁBA

Friss vagy fagyasztott, sózott vagy füstölt marha- és juhhustartalmu postai csomagok Hollandiába csak azon feltétellel vehetők fel, ha a szállítólevélhez az illetékes holland hatóság beviteli engedélye csatolva van.

KARÁCSONYFASZÁLLITMÁNYOK MAGYARORSZÁGBA

A CFR vezérigazgatósága megengedte, hogy a Budapest, Szeged és Debrecenbe szülő — november 20—december 10-ike — között feladott karácsonyfa szállítmányokat a román vasúti állomások akkor

is felvehessék, ha a feladó csak a román határállomásig hajlandó küldeményét bérmentesíteni. A magyar szállítási utért járó díjakat, ilyen esetekben a címzettől szedik be.

DIÓSZÁLLITMÁNYOK PÓTDÍJMENTES FELVÉTELE

A CFR vezérigazgatósága megengedte, hogy töretlen diót tartalmazó kocsirakományok után, a vasúti állomások a szokásos kocsiért 500 lejes pótdíjat ne számítsák fel, ha a szállítás nem külön célra berendezett kocsikban történik.

ÉLŐ BAROMFISZÁLLITMÁNYOK FELADASA

Élő baromfiszállítványok fuvarlevélre ezentúl a következő megjegyzést kell alkalmazni. „Păsări vii, cu alimentele lor” (Élő szárnyasok, élelmiszerekkel együtt). Ezentúl nincs megengedve a baromfiakat, feladásuk után, élelmiszerekkel pótlólag ellátni.

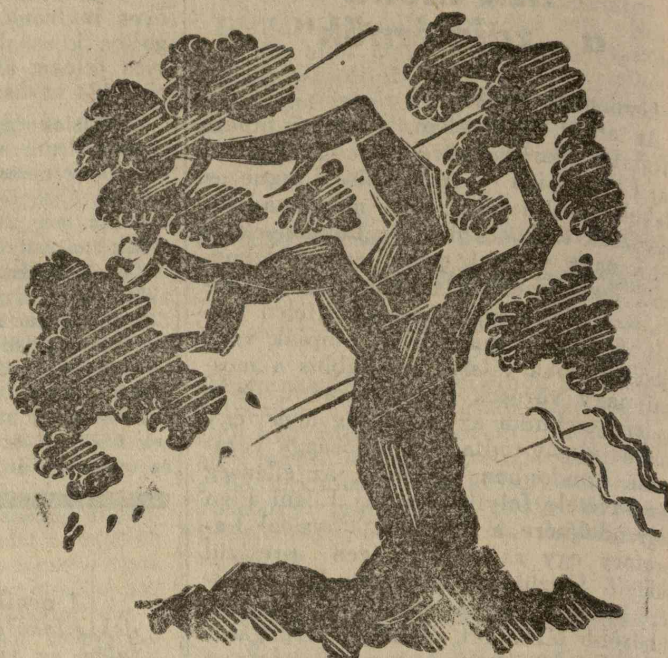
KAZANFÜTŐ ÉS MECHANIKUS VIZSGA MAROSVÁSÁRHELYEN

(Bukarest) December 21-én délelőtt 8 órakor Marosvásárhelyen, az ipariskola helyiségében, a kazán- gőzgép-, gáz- és benzinmotorfűtők és mechanikusok részére vizsgákat tartanak. A vizsgázni kívánók írásban vagy személyesen nyújtásuk be kérvényeiket a következő címre: Direcțiunea Școlilor de Arte și Meserii din Tg. Mures, Dlu ing. Chiff. A szükséges iratok: 1. 11 lej okmány- és 2 lej repülőbéllyeggel ellátott kérvény. 2. Születési anyakönyvi kivonat. 3. Erkölcsei bizonyítvány. 4. Bizonylat a 6 hónapi gyakorlati időről abban a szakban, a melyből az illető képesítési vizsgát akar tenni. A vizsgadíjak: 1. Fűtővizsga 250 lej. 2. Gépészvizsga fűtőgazolvánnyal 250 lej. 3. Gépészvizsga fűtőgazolvány nélkül 500 lej. 4. Gépész vizsga belső fűtőes géphez, mint benzin, motorinfűtőes gép, stb. 400 lej.

A VÁMNÁL MARADT ÁRUK SORSA (Bukarest) Az egyes vámhivataloknál igen sok olyan áru fekszik, amelyeket a vámhivatalok azért nem vámolnak el és adnak ki, mert import-engedélyük hiányzik. A kereskedelmi kamarák most felhívják ezeket a küldeményeknek címzettjeit, hogy deklarációban közöljék velük az áru mennyiségét, értékét, eredetét és azt is, hogy az áru mikor érkezett. Ezt a nyilatkozatot a vámhatóságoknak is igazolni, illetve láttamozni kell.

— Csökken a világ buzakészlete. Minden évben ősszel emelkedni szokott a világ buzakészlete. A betakarított termés idején ez természetes jelenség is. Az idén történni meg évek óta először, hogy a november elsejei buzakészlet kevesebb, mint az előbbi években volt. A statisztikai hivatalok jelentése szerint az elmúlt évek során a november elsejei buzakészlet: 1929-ben 562.9, 1930-ban 528.1, 1931-ben 529.1, 1932-ben 528.7, 1933-ban 516.6 millió bushel volt. A csökkenő árakészletből a buza árának emelkedésére számolnak.

Itt a tél...

ezernyi gondjával... házbér, tűzifa, melegruha és sok más... Honnan vegyük mindezt?... Dec. 7-ikén és 8-án az Állami Osztály-sorsjáték 2450 nyere nényt oszt ki 10 millió 360.000 lej értékben. A főnyeremények: 1.000.000 lej, 300.000 lej, 100.000 lej, két 50 ezer lejes nyeremény, öt 20 ezer lejes nyeremény, tíz 15 ezer lejes nyeremény, stb. stb. Megújította már lejárt I. osztályu sorsjegyet? Vagy ha nem kezdte meg az I. osztályt sem, nem gondolja, hogy legfőbb ideje volna már legalább a II. osztálynál belépni?

Állami Osztálysorsjáték.

Vásárolniak szerencsés sorsjegyei a KERESKEDELMI HITELINTÉZET R.-I.

Cluj, Piața Unirii 23.

a Román Állami osztálysorsjáték főelárusítójától és vidéki bizományosaitól.

Postai megrendelések a leghosszabbban eszközölhetnek.

A kereskedők moratórium iránti kérését a miniszter teljesíteni akarja

Bukarest, december 1.

A napokban a bukaresti kereskedők körök népes küldöttsége jelent meg Antonescu Viktor igazságügy miniszternél és beadványt nyújtott át neki a kereskedők és iparosok panaszairól, különösen azokérol, akiknek jelzalogozott adósságaik vannak. A kereskedők előadták, hogy ők kimaradtak a moratóriumrendeletből, holott helyzetük ugyancsak súlyos. Kérik a végrehajtások felfüggesztését azon adóscsoportok részére is, akikről eddig megfeledeztek az adósságrontozó törvények.

A miniszter kijelentette, hogy a beadványt átadja annak a bizottságnak, amely az egész adóskérdés végleges rendezésével foglalkozik. Majd válaszában sejtetni engedte, hogy a kereskedők kérését teljesíteni is fogják.

— Rohamos kukoricaáremelkedést számítanak. A kolozsvári Gazdasági Egyesület igazgató választmánya azzal a felhívással fordult a gazdákhoz, hogy azok kukoricaszükségüket mielőbb fejezzék, mert a kukorica rohamos áremelkedésével kell számolni.

Befejezték a csíkszenttamási közbirtokosság milliós lopási ügyének tárgyalását

Ítélet: december 5.

Csíksereda, december 1.

A csíkszenttamási közbirtokosság egymillió tíz ezer lejes lopás ügyét, mely közel három év óta tartja izgalomban a község lakosságát, többszöri elnapolás után, most befejezte a törvényszék.

Az utolsó tárgyaláson Albert Lajos vádlott igazolta, hogy közvetlen a lopás előtt és után 160.000 lej értékben ingatlan és ingó vagyont adott el. Állítása szerint a különböző bankoknál teljesített nagyobb összegű törlesztést ezekből az összegekből fizette ki.

Debu védő a brassói szemkórház bizonyítványával igazolja, hogy Albert Lajos vádlott évekre visszamenőleg egyik szemére vak s a másikkal is igen keveset lát. Ilyen körülmények között védeence nem vezethette az éjjeli betörést.

A törvényszék befejezettnek nyilvánította a bizonyítási eljárást.

Lascu ügyész rövid vádbeszédében özvegy Szakáli Istvánné ellen csupán vesztegetés címén tartja fenn a vádat. Beigazoltnak látja a szerencsétlen végű Szakáli István vallomását, miszerint Guzdán Béla rejtette csütre alá azt a 250 ezer lejt, melyet a csíkkarcfalvai csendőrség hirtelen „elhunytt” gazda talált meg. A tárgyalás folyamán, az ügyész szerint, kétségtelen bizonyítást nyert, hogy Moldovanu csendőrmestert 46 ezer lejjel az özvegy meg akarta vesztegetni.

Márk Ágoston községi bíró és Balogh Ferenc esküdt ellen okmányhamisítás és bűnpártolás címén emel vádat az ügyész. Nevezett vádlottak, Szakáli István felkérésére, hatáskörükön kívülálló községekbe szállították ki s ott hamis nyilatkozatokat szerkesztettek, melyekkel igazolni akarták, hogy Szakáli István, kölcsönpanezekből építkezett és élt „fényűző” életmódot.

Végül az ügy négy fővádlottja, Albert Lajos, Albert Béla, Sándor Mihály és Guzdán Béla ellen betöréses lopásért emelt vádat az ügyész. Hangsúlyozta, hogy Guzdán János, Guzdán Jánosné és Bálint Ágoston tanuk vallomásai kétségtelenül igazolják a vádlottak bűnösségét. Ezek a tanuk látták távozni a vádlottakat a közbirtokosság székházából a lopás éjjelén.

Az összes vádlottak ellen súlyos büntetést kér, annál inkább, mert az ügy tárgyalása során semmiféle enyhítő körülmény nem merült fel. A vádlottak, mégcsak be sem ismerték bűnüket s a terhelő tanukkal szemben körümszakadtáig tagadtak, sőt hamis tanukkal is próbálták bizonyítani ártatlanságukat.

Cerbu György közbirtokossági ügyész esatlakozott az ügyész indítványához.

Súlyos büntetést kért a vádlottakra, egyben a vagyonszerzés nevében egymillió 214.000 lej kártérítést és az összes, eddig és az ezután felmerülő perköltségek megtérítését követelte.

Dr. Debu, Albert Lajos és három társa nevében hangsúlyozza, hogy az egyszerű betörési ügyet a közbirtokosság által a bűnösök fejére kitűzött négyszázezer lejes jutalom kavarta össze. Ez dagasztotta tengeri kigyóvá. A hatalmas pénzösszeg működésbe hozta a falusi és városi nyomozóközlegek fantáziáját. Lehetetlenből-lehetetlenebb utakon keresték a bűnbakokat, miközben a tényleges betörőknek sikerült egérutat nyerniük. Sorra boncolja a tanuk vallomásait és megállapítja, hogy ezek válogatosan igazolják védeencei ártatlanságát. Majd újból visszatér az előzetes nyomozásra s kijelenti, hogy a feltört pénztárcákból ki-hullott hamuban hegyes nőcipők és férfi gumilápu cipők lenyomatát találták. Ujlenyomatok is bőven maradtak vissza. A nyomozóközlegek nem tartották szükségesnek ez irányba kiterjeszteni a vizsgálatot, hanem hónapokon át botrányozták magaviseletükkel a közeleményt, majd három alaptalan vallomásra, minden más tárgyi bizonyíték hiányában, vádlottak padjára juttatták Albert Lajost és társait.

Dr. Kolumbán József özvegy Szakáli Istvánné védője, hangsúlyozza, hogy a szerencsétlen végetért Szakáli István csendőrségi vallomását nem lehet figyelembe venni, hisz közismeret, milyen körülmények között történt. Védeence ellen semmiféle tárgyi bizonyíték nem merült fel. Sőt közvetett bizonyítékok sincsenek. Az özvegyasszonyt legrosszabb esetben orgazdaság vétségéért lehetne megbüntetni.

Dr. Pitner Árpád, Márk Ágoston és Balogh Ferenc vádlottak védelmében kifejti, hogy mindkét vádlott választott községi hivatalnok volt. Márk Ágoston községi bíró és Balogh Ferenc esküdt, Szakáli felkérésére, hivatalos minőségben szállították ki a gazda által megjelölt községekbe s ott azoktól az egyénektől, akik önként állították, hogy a szerencsétlen végetért Szakálinak pénzeket kölcsönöztek.

nyilatkozatokat vettek. Ezek az emberek nem bűnt pártoltak, hanem szabályszerű hivatalos kötelességet teljesítettek.

A tanuk egész sora igazolta ártatlanságukat. Nem akadt egyetlen ember a tárgyalás során, aki ellentük vallott volna. Bűncselekmény hiányában felmentésüket kéri.

Az ítélet kihirdetését december 5-ikére napolta el a törvényszék, mely iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

Budapesti riport

EMBEREK AZ ASZFALTON

A tüzkórus

Budapest, december 1.

Mostanában sokat beszélgetek egészen idegen emberekkel s így sok ismerősem, sőt sok új barátom is van. Mindegy, hogy kik ezek az emberek társadalmilag, hisz a barátság ott kezdődik, ahol ráemlékezve egy emberre, melegség támad bennünk s szeretnénk újra látni az illetőt.

Nos, most új barátaim vannak, akiket most ismergetek s ezek közé tartozik a tüzkórus is, akit öt napja ismerek.

Külsőre nyilván mindenki ismeri: hosszú, vedlett átmeneti kabátja van, rossz cipője, rojtos nadrágja, arca fakó, szeme bent ül a koponyájában, a sapka erősen a fejébe huzva s ke-rek harminchatéves. Fogai épek s arcán vala-mi rácsalójelleg. Ez onnét van, mert mindig az utcán eszik, aközben, míg a portékáját ki-nálja. Két munkát végez egyszerre s ezek köz-zül az evés az öntudatlan. Ólálkodik az utca-sarkokon, tél, vagy nyár, tavasz, vagy ős, mindegy neki és suttogva, de ez a suttogás élesebb és áthatóbb a kiáltásnál, azt mondja reggeltől estig: „Tüzkövet, urak, jó tüzkövet! Huszért hat darab finom tüzkövet! Kár a gyu-fért!”

Ez a mestersége, a suttogása mindenhová el-ér s hogy egy kocsmában odaül az asztalom-hoz, míg a pohár borát megissza, erről a sut-

togásról kérdezem először, mert már régen iz-gat. Hogy miért suttog, mikor kiáltozással többre menne? Ezt mondja:

— A suttogás oka a rendőrség, illetve a ma-gyar királyi kormány, aki a gyufaegyeség miatt eltöltötte a tüzkő árulását. Üzletekben tüzkő nincs, ezzel a cikkel csak mi, utcai ár-u-sok foglalkozunk, a legnagyobb hasznára a já-rókelőknek. (Mi az anyagot csempészaton kap-juk — mondja sugva.) Eredetileg a rendőrség miatt suttogunk, de később rájöttünk, hogy ez egyenesen előny. A suttogásra mindenki fel-figyel, míg a kiabáló mellett elmennek az em-berek. A kiabálást Pesten megszokták már, a suttogást még nem. Szabad város Budapest, ezért megy még az üzlet nekünk, suttogóknak. A kommun alatt megehetett volna bennünket a fene, mert mindenki suttogott. Most minden-ki kiabál, hát nekünk is megy valahogy.

Mosolyog.

— Persze, sokat el kell bujaink kapuk alá a rendőr elől, ilyenkor a harisnyánkat igazít-juk, már akinek van, de mondd valamit: mi-óta suttogunk, a rendőrök is elnézőbbek, mert látják, hogy tiszteljük a törvényt. Suttogunk, egyezőval: alázatosan csináljuk az üzletet és próbálunk megélni. Fő az, hogy ne hívja fel az ember magára a figyelmet s lássák, hogy mindig kész elismerni, hogy más erősebb.

Ki szereti azt, amivel foglalkozik?

Mikor azt kérdelem tőle, szereti-e a mester-ségét, legyint:

— Ugyan! Ki szereti manapság azt, amivel foglalkozik? Senki! De meg kell élnem, mert feleségem van és három gyermekem s kell nekik a kenyér. A feleségem bejár takarítani két házhoz, keres negyven pengőt, a legnagyobbik leányom tizenhároméves, diótörődébe jár, ma-gam kint az utcán a mozgókerekedelemmel.

— Nevet. Ezen a szón nevet; szellemesnek tartja.

— Nos?

— Jó nap, ha eladok 60–70 tüzkövet. Ez két pengő, két pengő husz, marad egy pengő, rojta. Mondjuk, egy pengő. De hál Istennek, itt a tél s az emberek télen sokkal több tü-z-követ fogyasztanak. Megsajnálják, vagy mi, az embert, ahogy ott áll a sarkon s kínálkozik, vagy tán többet csíholnak, több a pénzük, vagy éppen jobban fukarkodnak, nem tudom, de a mi szezonunk a tél.

— Lehet — mondom... De ebből él? A fe-leisége, a lánya s maga: ez aligha több száz pengőnél.

— Sőt! — mondja — kevesebb. És nem sze-retek nagyon rosszul élni, szeretem, ha napon-ta legalább egyszer a gyomrom tele van s az asszony s a gyerekek se panaszkodnak na-gyon. Szeretem, ha be is fűthetek s rendszeren-be is takarózhatok. Nem mondom, hogy min-den tüzkövesnél így van, de nálunk van öt ágy, kettő fa, három vas, matracok, ágyhuzat és rendes takarók. Egészen nyomorult nem vagyok és adok magunkra.

— Tehát?

— Tehát — vigyorog s a fogai összecsattan-nak — állást halmozok, mint manapság min-denki s abból élek. Hogyne! Becsületes ember vagyok s becsületes családomat is. Ha az em-ber, földön alszik s bűdös van körülötte, mér-ges és rosszabb az állatnál. Ennekem van ösz-szeköttetése például zsokékkal, ügétői haj-tókkal s tippekkel adok. Egy-egy jó verseny előtt keresek vele 30–40 pengőt is. Vannak néhányan, urak, akik ismernek, ezekhez ver-seny előtt elmegyek s azt mondom: esélyes ez és ez a ló, nagyságos uram! Biztos? — kérdik. — Biztos! — mondom. Rendszeren kapok egy

pár pengőt, mert tudják, hogy tipjeim megle-hetősen jók. Először nehezen ment, kinevet-tek, ki is dobtak, de aztán látták, hogy a tip-jeim legtöbbször beválnak s most már legin-kább komolyan vesznek. Néha magam is ki-megyek s megteszek egy lovat, ha nagyon biztos a tip.

— Ezenkívül — mondja megfigyelek is. Jobb ismerős urak, akik a lóversenyről ismernek, néha rámbízzák, hogy figyeljek meg valakit. Leginkább, persze, hölgyeket, mert tapasztala-tom szerint, sokkal megbízhatatlanab-bak a férfiaknál. Ugy általában. En nem mon-dom mindre, de ha egy hölgyet például meg-bánt a férjje, férje, vagy akármije, a hölgy azonnal bosszúra gondol. S mert birni nem bír a férfivel, hát mivel bosszul? Nos?

— Furcsa ez, kérem s kedvem lelem benne. Nekem titokban megmutatják az urak a höl-gyeket, én aztán odaállok a ház ajtaja elé, a hol laknak és várok. Nekem mindegy, hol ár-u-lok tüzkövet, jóvedelemem is van ebből a nyo-mozásból, persze, hát várok s ha a hölgy megy valahová, lehetőleg követem. Ki gyanakodnék egy tüzkórusra? Utlem ez ügyben taxiba is már s az eredményeim meglehetősen sikeresek. Adataim biztosak, én soha nem hazudok — mért tenném, én egyik félre sem haragszom — s átlag-taksám egy megfigyelésért: 50 pengő. Ez is kereset és olcsóbb vagyok, mint a detek-tívek.

— Ez igaz.
— Igaz és van szívem és tudom, hogy nem minden nő rossz. Sőt, merem állítani, ha nők nem lennének, mi, férfiak, sokkal rosszabbak lennénk, mint most vagyunk.

— Miért?
— Pontosan nem tudom megmondani, de a nő valahogy hasonlít a gyerekekhez. En az ut-cán nem sokat törődöm velük, de általában látom, hogy azért vannak, hogy mi csendeseb-bek legyünk. Ha nő nem lenne, mi, férfiak, már rég legyilkoltuk volna egymást, mert az érdekeink ütköznek. En elnézem a nőket az utcán és látom, komolyságra nem igen valók. Olyan magassarku cipőkben nem lehet komo-lyan venni senkit. A komolyságra való test-nek kényelem kell, ilyen cipő, mint az enyém, nem cicoma, hanem bennünk nincsen semmi olyan, amitől megszelidülhetnénk, a nőkben meg van. En nem a szerelmet mondom, hanem csak ugy. Nem lehet őket komolyan venni, ha-nem hogy szépek, az jó. Megjegyzem, férfi soha nem figyelek meg — a betyárbecsületből nem engedek — csak nőt s az a tapasztalatom, hogy az a nő, aki semerre se néz az utcán, csak megy, mintha karót nyelt volna, az a leg-rosszabb s arra nagyon vigyázni kell. Szereti a kényelmet és nincs benne ragaszkodás. Leg-jobb az a nő, akinek kerek arca van, élénk, kíváncsi és hamar mosolyog. Ez egyszerű, s többiek beképzelték, azt hiszik, ők a világ kö-zepe s mindenre rálépnének — ha lehetne. Az a bajuk, hogy nem járhatnak magasabban más embernél.

— Sok a tapasztalásom ezen a téren — mondja — s az én feleségem tisztességes asz-szony, aki tizenégy esztendeje már mellettem van s ugy gondolza a három gyereket, hogy... Rámnéz hirtelen.

— Nézze — mondja — egyet mondhatok: minden asszonynak legyen gyereke, mert ez a legjobb.

— Tudja, mit szeretnék? — folytatja. — Ha lenne annyi pénzem, hogy nyithatnék egy buk-méker-irodát. Az jól jóvedelem, beköltöznék a városba, lehetne kávéházba járni, lenne vala-mi kis kényelem, mert azt nagyon szeretnék s a fiamból ügyvédet nevelhetnék egészen bi-zonyosan.

— S így?
— Így? — Zsóké lesz a zsvány, mert vé-kony s nagy érdeklődése van a lovak iránt. Most kilencéves, de ki-kiviszem a lóversenyre s nagyon szereti. Csak ugy visít. Lesz abból olyan zsóké...

Gesztust csinál s megy.
Már egy szölok utáná:
— Még egy szót: mi volt a maga mestersége azelőtt?

Visszalép.
Szállodai londiner voltam, de van három polgári iskolám.
Elmegy.
Egy ember az aszfaltról.

d. s.

GRANDE SOURCE VITTEL

az érelmeszesedésesek diétája

„La Cure Hydrominérale de Vittel” című brosurát bárkinek készséggel meg-küldjük, aki ezt a Société des Eaux Minérales, Service R. G. a Vittel (Fran-ciaország) című vállalatától kéri.

Tisztelt Képviselőjelölt ur!

Megkaptam megtisztelő felhívását és tudomásul vettem, hogy a haza veszélybe kerül, ha a közeli választáson nem voksolok kedvedre. Mérlegeltem nagybecsű ajánlatát. Ön hosszulejárati konverziót ígér a városi lakosoknak is, inflációt az adósoknak, hitelélet megszorítását a tőkéseknek. Speciális helyzetünkre való tekintettel új adófőnököt ígér, aki udvariasan huzza majd ki utolsó párnánkat. Azonkívül ígéri a korrupció kiűrlését, a csempészkereskedelem megszüntetését, a denunciánsok letörését.

Mélyen Tisztelt Képviselőjelölt ur, őszintén sajnálom, de közölnöm kell Önnek, hogy nem szavazhatok Önre. Programjának sarkalatos pontjai ellentétben állanak az én programommal.

Nem szavazok Önre, mert azt a korrupciót nem hagyom kiűrleni. Hova jutnék én családommal együtt, ha az embereknek nem volna szükségük utlepelre, adónyugtára, link orvosi bizonylatnyára, amit csak én tudok nekik megszerezni.

Én nem hagyom a csempészt sem. Mit bántja Önt az a kis selyem, az a kis kopakő, az a párezer darab memphis, amit saját bőröm kockázatásával áthozok a különböző határokon. Hát már élni sem szabad? Mi?

És ne törje le a denunciánsokat se, mert abból ebédel a családom és bálozik a nagyobbik leányom, nem is beszélve a kisebbikről, aki ritmikus tornára jár, pusztán abból, hogy a papája olykor-olykor kiszimatol egy konkurrens csempészetet, egynehány kiló szüzdohányt és pár lebegyegzelen öngyújtót és leadja a drótát a rendőrségen.

Ilyen programmal, Ön, ezen a vidéken nem boldogulhat.

Ellenben, mint régi tapasztalt választó, adhatok Önnek egy jó tanácsot: Ha képviselő akar nálunk lenni, hirdesse pontosan az ellenkezőjét a mostani programjának. Akkor, de csak akkor rám és egész családomra is számíthat. Szívvel-lélekkel támogatni fogjuk. Jelszavunk legyen: Éljen a korrupció! Heil a csempészsnek! Udo a denunciánsoknak!

Abban a reményben, hogy kedved, aki még politikai pályája kezdetén áll, megszíveleli tanácsom, vagyok tisztelő hűbe:

SZATMARI MANÓ
választópolgár.

Utóirat: Ne felejtse el ezen levelemet máramarosi jelöltársának is elküldeni!

A FENTI

Repülnek a jegyzők

A liberális seprő megkezdte a megyében is a nagytakarítást. Különösen a jegyzők körében dolgozik a seprő. Besszarábiából, Bukovinából, Dobrudzásból költözőknek vissza azok a jegyzők, akiket az előző rezsim helyezett el. És Besszarábiába, Dobrudzásba, Moldovába repülnek azok a jegyzők, akiket az előző kormány nevezetett ki. A legtöbbben még a holmijaikat is alig viszik el. Minek? Ha ez a kormány is megbukik, kezdekhet újra a költözködést. Így megy ez mindig. Körbe-körbe. Költöznek a jegyzők, mint a fecskék. Csak néha hamarabb mulik el a tél nekik, mint a fecskéknek...

Rövid színházi beszámoló

Szombaton este, nyolchónapos szünet után megkezdődött a szatmári színház idei szezonja. A közönség szereti a színházat. Főleg a jó színházat. Ez a színház, amelyet Szabadkai József ur igazgat, nem rossz színház. Sőt! Vidéki viszonylatban jó színház. A megnyitón Bus Fekete László darabját játszották. A címe? Nem is fontos. Ha jól emlékszünk: A pénz nem minden. Igazi busfekete darab. Édes mint a szirup és kedves mint egy limonádé. Nem hisszük, hogy komolyabb megnyitó darabot nem találtak volna rákaton. Viszont az előadás meglepően jó. Bizonyos Csengery kisasszony játszotta a főszerepet. Tehetségesen. Az urak közül Mihályi és Csóka urak magasan kiemelkednek. Ugy látszik, jó szezon lesz. A közönség szeretettel fogadta a bemutatkozást. Reméljük egyszer-egyszer irodalomra is sor kerül. — Vagy az irodalom színházi vonatkozásban és szatmári nyelven „bovli”? Nem hinnénk!

Mit vár Szatmár az új rezsimtől?

Kritizálni könnyű volt, lássuk a tetteiket!

Új rezsim, új emberek. Kicsérélődik az egész garnitúra és akik öt hosszú esztendőig az ellenzéki keserű kenyerét ették, most sorra kerülnek. Öt esztendőn keresztül szabadon kritizálhattak a liberálisok. Van egy letilapjuk, amely öt esztendőig egyebet nem tett, mint azokat a hibákat sorakoztatta fel, amelyet a nemzeti-parasztpárt úgy az állami, mint a városi és megyei vezetésben elkövetett.

Kritizálni könnyű, kormányozni nehéz, — mondta annak idején a hatalmon lévő párt. — Mi kormányozni is tudunk, — mondták a liberálisok, — ha nem hiszik, hát gyérünk, tessék megpróbálni.

Persze ez akkor volt. Most a liberálisok jöttek. Csupa új ember. Tele ambícióval és tele akarással. Milyen jó lenne hinni, hogy ez az ambíció nemcsak az új lehetőségek és az új állások felé mutatkozik. Milyen jó lenne hinni, hogy az új emberek élni is fognak a hatalommal, de úgy élni, hogy abból haszna lesz

a megyének és haszna lesz a városnak egyaránt.

Szatmár sokat vár és sokat remél. Például elvárja és reméli, hogy nem bolygatják meg újra a megyeszékhely kérdését és nem viszik át a székhelyet Nagybányára.

Elvárja és reméli, hogy az oktan elkeseledést okozó repülőbizottságok működését nemcsak a választásig függesztette fel a prefektus. A repülőbizottságok nyugalomba vonulnak és pihennek majd választás után is. A családias ebben a kérdésben egyenesen katasztrófa lenne.

Elvárja és reméli, hogy a külvárosokban végre rendet csinálnak. A sártengereket feltöltik, a világítást rendbehozzák, az eső esetén elbarrikádózik és valósággal hermetikusan elzárt városrészeket megfelelő beruházással járhatóvá és megközelíthetővé teszik.

Elvárja és reméli a munkanélküliekről való fokozottabb gondoskodást.

A városvezetésből a politika száműztetését. A megmaradt magyar tisztviselők zavartalan foglalkoztatását.

Az itteni ügyészség által az eddig kiméletlenül alkalmazott Márzescu-törvény további alkalmazásának lefékezését, illetve leszelidítését.

Rendet. Egyforma köteleességeket és egyforma jogokat a kisebbségeknek is.

Megértést! Megértést! Megértést! Nem gyűlölködést, nem békétlenséget. Tulazás helyett jóindulatot, ellenségeskedés helyett összefogást, gyanakvás helyett bizalmat, a város és a megye ügyeiben titkolózás helyett teljes nyilvánosságot.

Sokat, nagyon sokat vár ez a város az új rezsimtől.

Megkapja-e? Erre csak az új rezsim emberei tudnának felelni.

Sürgöny

Polgármester

Szatmár

Oetvenezer szatmári lakos nevében suergoosen kérjük sziveskedjék egyszer szatmári goezfueroeoben megfueroedni stopp Ez nem fuerdoe stopp Ez pocsoya stopp Toebe ennél stopp Disznóól stopp szegény fuerdoes nem tehet róla oe csak bérlí várostól stopp Építsenek új fuerdoet stopp De gyorsan stopp Garantálják adófizetők nem fogják a pénzt sajnálni stopp Tisztelettel! a polgárok kik szeretnének tiszták lenni.

Egy szatmári polgár feljegyzései

(Kis pletyka, amit az ember éppen csak hogy meghallgat és tovább ad)

Egy derék ügyvéd kilenc lej tőkeamatért elárvereztette a szegény suszter kliensét. A derék ügyvéd nem kapta meg ezért a becsületsértéket, de viszont az ügyvédi kamara fervelemit indított ellene.

Az új prefektusról, dr. Nistor Aurélról azt beszélnek, hogy nemsokára magasabb pozícióba kerül. Kolozsvárra nevezik ki, közigazgatási állásba. Utódjául dr. Cherches Istvánt emlegetik. Nem hisszük! A „nagy főnök” Nagybányáról ebbe aligha egyezik bele.

Önt azt hiszi, hogy az egyik szatmári klub sarokasztalánál ülő urak, akik minden este sulyos becsületsértéseket vagdosnak egymás fejébe, veszekednek? Dehogy kérem... Ott csupán egy szolid, családi alapon álló bridzsparti van...

Miért van az, hogy a mozi akkor kezd csak sláger-filmeket játszani, amikor a színházi szezon is megkezdődik? Addig

jó a szemét is?

A szatmári kereskedő tünődései: Egy hét óta nem jár a repülőbizottság. Mi történt? Választás lesz?

Egy iparos hangja: Nem lehetne talán minden hónapban választani?

Tisztelt Magyar Párt! Nem lehetne talán a demokrácia jegyében Szücs Kálmánt és Figus Albertet is jelölni? És ugy tessék-lássék egy fiatal embert is, a ki alul van a negyvenen?

A színház megkezdődött. Érdekes. Egy egész sereg „melldöngető” még egyszer sem nézett meg előadást. Halló! Ha nem tudnak: nálunk már magyar színház játszik. Igazán nem kíváncsiak, hogy a románok járjanak a magyar színházba! Pele ők járnak!

Töröm a fejemet, hogy miért is mondatott le éppen most a szatmári georgista párt elnöke? Jai de nehéz eltalálni.

Ha te ütöd az én zsidómat...

Egy elmaradt tanácsülés és egy visszalízetett kölcsön kulisszatitkai

A városi tanács, amelynek napjai a liberális uralom óta meg vannak számálva, a mult hét végén ülést akart tartani. Az ülés főtárgya volt dr. Bota Jenőnek, a nemzeti-parasztpárt egyik exponált szatmári politikusként véglegesítése a villanygyár igazgatói állásában. Dr. Bota Jenőről azok, akik nem foglalkoznak politikával, el kell ismerjék, hogy kitűnő szakember. Évekig az Unió-vagongyár vezető mérnöke volt és most, hogy a nemzetiparasztpárti uralom alatt kinevezték a villanygyár igazgatójává, dicséretes buzgalommal és nagy ambícióval látott hozzá, hogy az elhanyagolt, drága pénzen ócsakavassakkal felszerelt szatmári villanyüzemet rendbehozza. Dr. Botát azonban még nem véglegesítették. Most akarták. Ez volt a főpontja ennek a tanácsülésnek.

A tanácsülésen megjelentek a nemzeti-parasztpárti tanácsosok teljes számban, a magyarok teljes számban, a zsidók is, sőt — bármilyen furcsán hangzik: az a néhány liberális is, akik ebben a tanácsban helyet foglaltak.

Mindenki megjelent, csak a szociáldemokraták hiányoztak, akik az évekkel ezelőtt megtartott választáson olyan sikert

értek el, amilyenre ők maguk sem számítottak. Ugyanis az adóvezetűrák miatt végtelenül elkésereedett polgárság timentőleg a szociálistákra adta le a szavazatát és így a párt csaknem a man-látumok felét nyerte el a városi tanácsban.

A szociáldemokraták teljes számban hiányoztak. Ezért, no meg egy idejében érkezett miniszteri távirat miatt, el is maradt a városi tanácsülés és ezzel együtt dr. Bota Jenő véglegesítése.

Persze, a városban suttogni kezdtek, hogy tulajdonképpen miért is maradtak távol a szocdemek erről a gyűlésről? Akadtak olyanok, akik tudni vélték — hiszen mindig akadnak mindentudók — hogy a liberálisoknak akartak szívességet tenni ezzel a távolmaradással. Persze, ilyet aligha lehet feltételezni. Az igazi okot azok találták fel, akik úgy tudták, hogy a szociáldemokrata-párt egy kölcsönt akart visszafizetni a nemzeti-parasztpártnak, ha te ütöd az én zsidómat, én ütöm a tiedet című népszerű elv alapján.

Az történt ugyanis, hogy a várostól a szociáldemokrata-párt visszakövetelte a munkásotthon. Ezt a kérést, mint jogost, a nemzeti-parasztpárt is megszavazta an-

nak idején. Előzőleg ebben meg is alapodott a két párt és a szavazás, már csak ennek a megállapodásnak a természetsszerű következménye volt. A szavazás után, a párt egyik tagja, Matei iskolaigazgató — a rossz nyelvek szerint a párt megbízásából, mások szerint egyéni iniciatíva — ezt a határozatot a miniszterhez megfellebbezte. A felebbezés még ma sem intéződött el és a munkásotthon ma sem került vissza a munkások birtokába.

A szocdemek most visszautítotték. Tudták, hogy a nemzeti-parasztpártnak fontos dr. Bota Jenő véglegesítése. Revánzésképpen a munkásotthonért, nem jelentek meg a gyűlésen.

Lehet, hogy a gyűlés ugysis elmaradt volna.

Lehet. Azonban az is biztos, hogy ha dr. Bota nem marad meg az állásában, újra rossz napok következnek a legjobb úton levő villamos-üzemre!

MARKOVITS IGNACNÉ

Mindenki csak úgy hívja: az elnök. Szatmár egyik legrégibb és legáldásosabb tevékenységet kifejtő karitatív egyesületének: Az Izr. Nőgyűlet és Nép-könyha Egyesületnek elnökője. Fáradhatatlan asszony. Annyi energia van benne, amennyivel egy várost el lehetne kormányozni. Naponta száz szegénynek adnak meleg ebédet. Különbőség nélkül. Mindegy, hogy magyar, román, vagy zsidó. Aki kér, kap. Mindenki szereti és mindenki tiszteli. Ez a legnagyobb dicséret, mert vidéken általában nem szeretik egymást az emberek. Markovits Ignacné kivétel. Mintaasszony. Főleg az ő érdeme, hogy Szatmáron a szegényügy — amennyiben ezt a kérdést jótékonyssággal, egyáltalában el lehet intézni — jelentős lépést tett a rendezés felé.

Választási plakát

Hatoan jelölt, plakát száz,
Ettől virít minden ház.
Az adóért nem járnak,
Se kedden, se vasarnap.

Ha megoan a deputát,
Ujra viszik a dunyhád,
De egy kötél megmarad,
Felakaszthatod magad.

Boris a királytalálkozókról

Szófia, december 1.

Boris bolgár király ma fogadta azt a küldöttséget, amely a trónbeszédre adott válaszirattal járult elé. Beszédében a király kihangsúlyozta, hogy a legutóbbi királytalálkozók alkalmával arról győződött meg, hogy úgy Jugoszlávia, mint Románia uralkodója őszinte barátsággal vannak iránta és népe iránt.

Földrengés Nápolyban

Róma, december 1

Nápolyban a szerdai nap folyamán erős földrengés pusztított. A földrengés és földomlás következtében egy hatalmas bérpalota romba dőlt. Az óriási épület lakóinak mentésénél Umberto olasz trónörökös is jelen volt. A jelentések szerint a földrengésnek két halott és nyolc súlyosan sebesült áldozata van.

A halottak és a sebesültek száma még nem végleges, mert a mentési munkálatok folynak és lehetséges, hogy több halott is kerül még felszínre az összedőlő ház romjai alól.

Vére hullása árán is védte lakását a munkanélküli

Nagyvárad, december 1.

Csütörtökön délelőtt a központi rendőrségre kísérték György István baraktelepi lakost, aki hosszabb idő óta munkanélküli s csak alig tudja tartani családját. György István egészen véres volt, de véres volt a rendőr is, aki kísérté. A rendőrségen aztán tisztázták a tényállást. Kiderült, hogy György István a város ki akarta lakoltatni, mert nem fizette a barak-díjat. Az elkészült munkanélküli nem akart engedni a békés felhívásnak, összeverekedett a végrehajtókkal, majd összeverekedett a végrehajtók segítségére siető rendőrökkel is. Három rendőr tudta csak megfékezni. Ezért került a rendőrségre, ahol készségesen bevallott mindent s mentésére azt hozta fel, hogy nem tudta nyugodtan nézni családja kilakoltatását most, a tél elején.

Öngyilkos bankigazgató

Budapest, december 1.

Bárany Oszkár, a kőbányai Textilgyár 55 éves igazgatója Gellért-szállóbeli lakásán öngyilkosságot követett el és meghalt. Tettét buskomorság miatt követte el. Báranyon — akinek felesége nemrég halt meg — annyira erőt vett a kétségbeesés, hogy eldobta életét.

Ismét katolikus papokat és kommunistákat tartóztattak le Németországban

Berlin, december 1.

A Hitler-birodalomban újabb erőszakos intézkedések történtek.

Müncheni jelentés szerint a bajor rendőrség több római katolikus papot tartóztatott le azon a címen, hogy „rémhíreket terjesztettek a dachau internálótáborban uralkodó állapotokról. A hatóságok szerint a papok célzatosan olyan színpontot tüntették fel az internálótábor belső viszonyait, amely alkalmas volt arra, hogy nyugtalanságot és elkésztést keltsen a lakosság körében. Megindult ellenük az eljárás.

Részletesebb jelentés hiányában nem tudni, hogy a letartóztatott papok maguk is az internálótáborban voltak-e és személyesen győződtek-e meg az ottani állapotokról, avagy csak híveiktől szereztek értesüléseiket. Mindenesetre valószínűleg igazat mondtak s ezért törlik be a fejük.

Lübeck városában ötven munkást tartóztatott le s rengeteg röpiratot koboztak el tőlük. Az elfogott kommunisták a Ruhr-vidéken akartak mozgalmat szervezni a hitlerista diktatura ellen, majd kiterjeszteni az akciót az egész birodalom területére.

A porosz főállamügyészség indítványozta a törvényszéknek, hogy Wolff Theodort, a Berliner Tageblatt volt főszerkesztőjét, külföldön kifejtett működése miatt nyilvánítsák hazaárulónak s kobozzák el minden vagyonát, mint Einstein esetében tették.

Borzalmas vihar pusztított Konstancában

Konstanca, december 1.

A konstancai kikötőben szerdán este és éjszaka irtózatossá itéletidő pusztított.

A Fekete-tengeren felvert óriási hullámok elöntötték a partvidéket, házakat romboltak össze és óriási károkat okoztak.

A szélvihar, több hajónak a horgonyát

elszakította, a hajókat ide-oda dobta és súlyosan megrongálta. Az orkánban több hajó összeütközött. Az olasz lobogot viselő „Romagna” hajó horgonyát elszakította a vihar és a tenger felé hajtott. A hajó legénysége óriási erőfeszítés után újra lehorgonyozta a hajót. A legújabb jelentések szerint a viharban egy halászhajó elsüllyedt.

Nagyváradon megkezdték a munkanélküliek segélyezését

Nagyvárad, december 1.

Nagyvárad tanácsa megkezdte a munkát a munkanélküliek téli segélyezése ügyében.

Soós István dr. alpolgármester csütörtökön magához kérte a népjóléti ügyosztály vezetőjét és jelentést kért a nagyvárad munkanélküliek számáról és jelenlegi helyzetéről. A jelentés nyomán elhatározták, hogy a várost 35 kerületre osztják és az eddigi nyilvántartásokat kiegészítik. Az alpolgármester közölte, hogy a

tüziifa és

a népkönyvtárakban a kiosztását már meg is kezdték s eddig 2 ezer ilyen utalványt osztottak ki a leginkább rászorultak között.

A baj az, hogy a városnak nincs elegendő alapja a munkanélküliek segélyezésének kielégítő megoldására s ezért Soós alpolgármester elhatározta, hogy összeköttetést keres a Gyáriparosok Szövetségével és legalább 200 ezer lejes hozzájárulást kér a Szövetségtől.

Ki nem akar népszavazást: Berlin vagy Páris?

A németek az állítják, hogy a Saar-vidéket azért adja vissza Franciaország, mert fél a vereségtől

Berlin, december 1.

A Saar vidék kérdésében a francia sajtó általános támadást intéz a kormány ellen, mert az le akar mondani arról, hogy népszavazással döntesse el a Saar vidéken lakó tömegek elhatározásának irányát.

Ezekre a sajtótámadásokra ma a Berliner Tageblatt válaszol és megállapítja, hogy Németország nem tekint engedménynek azt, hogy Franciaország ma már nem ragaszkodik a Saar-vidék megosztatásához. Nem Franciaország tesz ezzel engedményt, hanem éppen Németország, amely ezért az engedményt Párisban a maga számlájára is fogja nyújtani.

Azért nem ragaszkodik ma már a népszavazáshoz Páris mondja a

Berliner Tageblatt — mert a francia politika tisztában van azzal, hogy ennél a népszavazásnál súlyos vereség érne.

Kisülne, hogy a Saar vidék 99 százaléka csatlakozni akar Németországhoz és így érthető, hogy Franciaország szabadulni akar attól a kötelezettségtől, hogy a Saar vidék lakosságát népszavazás formájában meghallgassa.

Egyébként — mondja végül a lap — Németország csak abban az esetben mond le arról, hogy a Saar vidék lakossága népszavazás útján nyilatkozzék, ha biztosítékot kapunk francia részről arra, hogy ezt a Saar-vidéki megállapodást örök időkre és visszavonhatatlanul köti most velünk meg.

Schwartz Mór „békebeli” ítéletet kért a bíróságtól

Nagyvárad, december 1.

Kár volna a hírek rovatába sülyeszteni ezt az esetet. Igaz ugyan, hogy alapjában véve kis dolog, amolyan „tyuk-per”, ha csak a külsőségeit tekintjük, magát a vádiratot, a tanúkihallgatást, a kiderülő tényállást és nyomában a bíróság ítéletét. Rendes körülmények között talán ez lenne a lényeg, ezáltal azonban csak külsőség amellet a zamat, fanvar, jellemző megmosolyogtató és mégis megdöbbentő csattanó mellett, amely a jóízű adománknál is csak akkor hatásos, ha a valóságra út, mint ennél az esetenél is.

Bíróági tárgyalás. A vádlott Schwartz Mór, a panaszos Bogdán Teodor. A vádlott erdei munkás, a panaszos napzámos Valami elszámolási zavar támadt közöttük, aminek következtében a bíróság elé került a dolog. Ők közben már az anyagi részt elintézték maguk között, ki is békültek, a törvény azonban nyitólal haladt a maga kitaposott útján. Így került a bíróság elé.

A kihallgatások megejtése után a vádlottat felszólította az elnök, hogy a végző jogán mondjon még valamit, ha akar. Schwartz csavargatta a fejét, hűmmögött, gondolkozott is egy kicsit, aztán elkészült kívánsága megfogalmazásával.

— Békebeli ítéletet kérek! — mondotta. Az elnök felkapta a fejét, kíváncsian és csodálkozva nézett rá:

— Mit akar ezzel mondani?

Schwartz újra csavargatta a fejét, mosolygott, köhintett. Látszott rajta, hogy nagy zavarban van. Az elnök kíváncsisága felébredt. Biztatni kezdte.

— Igen, de nem lesz bajom belőle?! — aggodalmaskodott Schwartz.

— Nem, dehogyan lesz. Itt a bíróság előtt van, mondja csak bátran, hogy mit akar. Mi az a békebeli ítélet?

— A békebeli ítélet az — mondotta Schwartz —, hogy az urak így gondolkozzanak: zsidó ugyan, de igaza van. Moslánában ugyanis úgy szoktak gondolkozni: igaza van ugyan, de zsidó.

Az elnök lefordította magának a vádlott elmés kíváncsiságát és nevetni kezdett. A bíróság többi tagjai is nevettek.

Aztán felmentő ítéletet hoztak.

Kihúzták a Fundația Carol sorsjáték milliói nyereményét

Bukarest, december 1.

Csütörtökön délelőtt ment végbe a Fundația Principele Carol alapítványi sorsjáték nyereményeinek kisorsolása.

Az egymilliósi főnyeremény a 616 857 számú sorsjegyre esett, amelynek a tulajdonosa, egyelőre ismeretlen.

Anglia is „megkezd” a légifegyverkezést

London, december 1

Londonderry légügyi miniszter ma bejelentette, hogy Anglia őszintén kívánsa a békét és ezért állott elő leszerelési terveivel. A leszerelés kérdése azonban csődbejutott és így Angliának sincs más választása, minthogy megkezdje a légi fegyverkezést.

Anglia — mondotta a miniszter — légihaderejének legnagyobb részét megseminisítette (vajon mikor?) és így ma az a helyzet, hogy amíg Franciaországnak 1605, Oroszországnak 1500, Olaszországnak és Amerikának pedig egyenként 1000—1000 harci gépe van, addig a hatalmas brit birodalom csak 880 repülőgéppel rendelkezik.

Hozzá kezd tehát! Muszáj!

Kard és pisztoly

Budapest, december 1

A székesfővárosi törvényszék nemrég sajtópert tárgyalt, amelynek során Weisz István, az OTI vezérigazgatója, Berényi Sándor újságíró „sajtókulinak” nevezte. Berényi Sándor, az Új Nemzedék című lap munkatársa a sértést hatalmas pofonnal viszonzta. Az ügy lovagias utra terelődött. A segédek megállapodtak, hogy nehéz lovassági kardokkal párbajt vivnak, amit eredménytelenség esetén pisztolypárbaj követ.

A párbaj csütörtökön folyt le. Röviddel az összecsapás után az újságíró Weisz füle mögött, csontig hatoló, hatalmas vágást ejtett, míg a karján szenvedett könnyebb sebesülést. Az orvosok megállapították, hogy a vezérigazgató harcoképtelen, mire a párbaj véget ért. A felek nem békültek ki.

Az első hó megakasztotta a forgalmat Dobrudzsában

Bukarest, december 1.

Az országjáró megindult havazás egyes vidékeken máris komoly forgalmi zavarokat idézett elő.

A CFR vezérigazgatóságához érkezett jelentések szerint különösen Dobrudzsában olyan bőséges volt az első havazás, hogy két vonalon lehetetlenné vált a vonatok közlekedése. A Medjidia—Bazargic állomások között a pályatestet csaknem fél méter hó borította el. Ciocarlia és Cobain között a 9108. számú vegyesvonat a magas hóban elakadt. A konstancai vonalon is zavarok álltak le s a tehervonatok indítását egyelőre felfüggesztették.

Legújabb

SZABADSÁGRA MEGY A BUKARESTI FŐPOLGÁRMESTER IS

Dobrescu Demeter, Bukarest felfüggesztett és visszahelyezett nemzetiparasztpárti főpolgármester, csütörtökön délelőtt kihallgatáson jelent meg Inculeț belügyminiszternél s egyhavi szabadságot kért, amit meg is kapott.

Ezidő alatt a kormány módot keres arra, hogy speciális törvénnyel feloszlassa a bukaresti első, sárga kerületi tanácsot, amelynek a főpolgármester tagja s ilyen módon távolítja el Dobrescut. Polgármester ugyanis, a törvény szerint, csak választott tanács aktív tagja lehet.

PÉNTEKEN ESTE INDUL PÁRISBA A PÉNZÜGYMINISZTER

A kormány mégis elhatározta a pénzügyminiszter Párisba való utazását. Brătianu Dinu szerdán este 8 órakor beható tanácskozást folytatott Titulescu külügyminiszterrel az állam külföldi adósságainak rendezéséről, csütörtökön délelőtt pedig már megtette előkészületeit az elutazásra. A pénzügyminiszter perferálni igyekszik a francia hitelezőkkel Madgearu által kötött elvi megállapodást és sürgetni fogja, hogy a hitelezők küldjék ki szakértőiket az ország fizetőképességének a megállapítására. Enélkül tudniillik az államadósságok ügye nem rendezhető végleges formában.

A szinmagyar Zilahnak regáti polgármestert ajándékoztak

Szilágymegyében majdnem az összes községi és megyei tanácsokat feloszlatták

Zilah, december 1.

A szilágymegyei prefekturára érkezett belügyminiszteri rendelet az összes szilágymegyei fontosabb községi és városi tanácsokat feloszlatta s helyükbe ideiglenes bizottságokat küldött ki. Ezeknek az ideiglenes bizottságoknak az összetétele eléggé mutatja, hogy a liberális kormányzat mennyire nincs tekintettel a nemzetiségi megoszlásra s különösen a magyarság számárányára.

Zilahon az ideiglenes tanács elnöke dr. Domsa Gyula ügyvéd, volt prefektus lett. Alelnök a Regátból nemrégiben idekerült Belizar Alexandru nyugalmazott postafőnök, tagok: Gerariu Leontin iskolai igazgató, Rosca Remus görög keleti lelkész, Lungu Joan nyugalmazott állami tisztviselő, Chereches Tiberiu nyugalmazott vasúti tisztviselő és egyetlen magyar: Halmágyi Antal bankigazgató.

Szilágysomlyón elnök Lebontiu Emil egyetemi tanár, alelnök Pop Victor tanár, tagok Ghiran Gherghel, Schreiber Lajos kereskedő és Cserne György szíjgyártó mester.

Nagykarolyban elnök dr. Darabont Miklós ügyvéd, alelnök Ossian Augustin tanár, tag Alunar Demeter. A tanács ötödik tagját később nevezik ki.

Ezek a kinevezések előrevetik az árnyékát annak, hogy milyenek lesznek majd a rendes, választott tanácsok is. Szilágysomlyón előre láthatólag Pop Victor tanár lesz a polgármester, mert Lebontiu Emil a liberális jelöltlista első helyén van, tehát képviselő lesz belőle. Zilahon a regáti Belizar Alexandru vár a polgármesteri szék, mert itt a második helyen álló Domsa Gyula képviselővé való megválasztása tekinthető biztosnak. Eszerint a szinmagyar Zilahnak regáti, magyarul egyáltalában nem tudó polgármestere lesz.

Sztrájkba léptek a brassói szabóipari munkások

Brassó, december 1.

Hosszas tanácskozások és békéltető tárgyalások után csütörtökön teljes nyíltsággal kitört Brassóban a szabóipari munkások sztrájkja. A munkások a bérmozgalmat megindítása alkalmával tiltakoztak a mesterek folytonos bércsökkenése ellen, majd a helyzetet úgy akartak segíteni, hogy kollektív szerződés megkötését követelték.

Az ügy a munkaügyi inspektorátus elé került, de mielőtt a tárgyalások véget értek volna, a munkások kimondták a sztrájkot. A munkaügyi inspektorátus figyelmeztette őket, hogy a sztrájk, addig amíg a békéltető tárgyalások folynak, törvényellenes. A munkások erre újból tárgyalni kezdtek. Csütörtökön délelőtt a munkaadók kijelentették, hogy hallani sem akarnak a munkások követeléseiről. Erre a tárgyalások eredménytelenségéről jegyzőkönyvet vettek fel, a munkások pedig bejelentették a munkaügyi felügyelőségnek, hogy sztrájkba lépnek.

Ilyenformán csütörtökön délelőtt a brassói szabóműhelyek nagy részében nem dolgoztak, tekintve, hogy 120 munkás áll sztrájkban.

Két évre ítélték a sepsiszentgyörgyi halálos incidens hőseit

Sepsiszentgyörgy, december 1.

A sepsiszentgyörgyi törvényszék Dumitrescu-Tana tanácsa szerdán délután hirdetett ítéletet abban a megdöbbentő gyilkossági ügyben, amely a kora tavasszal történt Sepsiszentgyörgyön s amely körülményeinél fogva hetekig izgalomban tartotta a város lakosságát.

A gyilkosság áldozata egy szelíd, senkinek sem vétő magyar ember, Bokor Mihály volt, aki a gyilkosság éjszakáján egyik barátja kíséretében csendes beszélgetés közben tartott hazafelé. Utközben találkozott egy részeg társasággal, amelynek lehangosabb tagja Micu Anghel volt, aki a sepsiszentgyörgyi hadkiegészítő szolgálatában áll. Bokor illetelmesen „jóestét” köszönt a hangos társaságnak. Talán a magyar szó volt az, ami annyira felfigyelt a részeg Micu Anghelre, hogy kést rántott és fenyegetőzni kezdett. Bokor társa ijedten elmenekült, Bokor maga azonban megállt, talán azért, hogy kimagyarázza magát s meggyőzze a részeg embert, hogy nem volt benne semmi sértő szándék. Micu Anghellel azonban nem lehetett beszélni. Kommunizmusnak és „hangyen”-nek szidta Bokort, majd nekirentott s bár a kést nem használta, a különben gyenge és beteges emberre olyat ütött, hogy az lezuhant a földre s néhány perc múltán meghalt.

Az orvosok megállapítása szerint előrehaladott szívbaja ölte meg, a kapott ütés azonban szintén okozhatott volna halált.

A törvényszék halálközvetlen súlyos testi sértés címén bűnösnek mondta ki Micu Anghelt és két évi börtönrre ítélte. Kötelezte ezenkívül 30 ezer lej kártérítés megfizetésére is. Az ítélet ellen a vádlott és védője fellebbeztek.

SPORT

Az osztrák csodacsapat eldöntetlenül játszott a skótokkal

Glasgow, december 1.

Az angol sportközvélemény óriási érdeklődése mellett játszott le tegnap a turázó osztrák válogatott labdarúgócsapat első angolai mérkőzését a skót válogatott ellen. A mérkőzés 2:2 (1:1) arányban eldöntetlenül végződött. A vezetőgól úgy az első, mint a második félidőben a skótok rúgták.

Egészen kivételes volt a skótok első gólja, amely a jobbfezet 35 méteres bombalövéséből esett.

Az osztrák kapus nem védhette. Az osztrák „csodacsapat” bemutatkozása sikertelennek tekinthető. Meisl csapata bebizonyította, hogy a szárazföld futballsportja már megállja a helyét a világhírű angol labdarúgással szemben.

A mérkőzést óriási közönség nézte végig. Már a meccs megkezdése előtt legalább negyvenezer voltak a nézőtérben, de folyton újabb tömegek tördültek be, úgyhogy a második félidő közönségét hatvanezer főre becsülték.

Ugyancsak szerdán játszották le Budapesten a Ferencváros-Nemzeti bajnoki mérkőzést, amelyet a Ferencváros fölényesen 5:1 (3:0) arányban nyert meg.

Sporthirek

Megsemmisítette a bukaresti szövetség a NAC győzelmes bajnoki mérkőzéseit Sarkady szerepeltetése miatt, a Gloria CFR és a Juventus ellen. Mindkét mérkőzést újra kell játszani.

A NAC mégsem játszik Budapesten és Bécsben, mint korábban tervezték. A kitűnő váradí csapat turájának első állomása december 9-én Genf, ahol az Uránival mérkőzik.

Carpentier, a világhírű francia ökölvívó, 7 évi szünetelés után ismét sikraszáll. Emlékeztetes, hogy annakidején az egész világot izgalt a Carpentier 39 éves s állítólag időközben koinista is volt, nagyon kétséges tehát, hogy nevéhez méltóan fog-e szerepelni. Nona maga Carpentier jelentette ki, hogy ismét boxolni akar. sportkörök még most is kételkednek benne, hogy valóra váltja szándékát.

Az orosz szovjet atlétai felvették az első érintkezést a nemzetközi sportvilággal. December 10-én Varsóban, a lengyel főváros válogatott ökölvívóival mérkőzik egy orosz amatőr boxolócsoport.

Spakowit, a nagynevű nehézsúlyú román ökölvívót, egy évre leszerződötték Amerikába.

A romániai kupamérkőzések döntőjébe a kivételként csapatok jutottak be: Olympia CFR (Szatmár), Phoenix (Nagybánya), UDR (Resica), Stiela (Dicsőszentmárton), Mihai Viteazul (Gyulafehérvár), CFR (Brassó), Transylvania (Arad), Jiul (Petrozsény), Vulturii (Lugos), Electrica és TAC (Temesvár), Avantul (Buzău), Franco-Română (Braila) és végül Bukarestből az Olympia, Sportul Studentesc és Macabi.

A nemzeti bajnokságban a NAC két mérkőzésének megsemmisítése folytán a B. csoport vezető helyét megváltoztak: első marad a Ripsensia, de utána jön az Unirea-Tricolor, harmadik a Gloria-CFR és negyedik a NAC.

Méhészet gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Írta: IGNÁCZ S. 122 szövegrajzzal. 260 oldal ára 120 Lei

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25%o engedmény. A hirdetést díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Jóhangu rövid zongora bérbeadó. Cím 13772. szám alatt brassói kiadóban.

Egy kis családi házat keresek a külvárosban. Cím a kiadóban.

Lokomobil 12 eladó. Cím 13814. szám alatt a brassói kiadóhivatalban.

Női- és férfiszövetek

legjobb minőségben, legolcsóbb áron a

„POSTAVARIE”

E. ROSENBERG cégnél, Brassó, Virágsor 17. (Hirschert utca sarok)

Jó márkájú új varrógép sürgősen eladó, Farkasul Brassó, Kapu-utca 36. I. emelet. 13816

Allást keres

Több évi gyakorlattal, románul tudó szövőmester állást keres. Cím: Ifj. Tóth Lajos, Sft. Gheorghe, Str. Lascar Catargiu No. 24. 13810

Egészséges szoptatósdajka állást keres. Simol Róza, Apáca, 351. 13815

Allást nyer

Keresek jó szakácsnőt. Popovici, Brassó, Jorga-sor 4. emelet. 13817

Keresek azonnali belépésre egy fűrészfűzőben teljes szakértelemmel bíró gépészt, továbbá egy 24 collos gyorsjárata gattert és egy nutfűzőes gyalugépet. Ajánlatok Fabrica de Cherestea, C. P. Theocharie, Galați, Str. Colonel Boyle 26. címre küldendők. 13780

Keresek

nagyobb vállalatoktól, gyáraktól lerakalokat, képviselőket

Erdély, Bánát nagyobb városokban fűszer, bőr-, drogueria, bonbonerie cikkekben tíz év óta bevezetett, garanciával rendelkező képviselőt, esetleg egyes városokra is. Leveleket „Garancia” jellegre a kiadóba

Vegyes

52 éves, özvegy, intelligens gazdálkodó, nősülés céljából, hozzáillő, némi készpénzvagyonnal rendelkező urnő ismerettségét keresi. Szíves ajánlatokat „Egyetértés” jellegre a kiadóba kér. 13821

Diót, dióbelet, fehér babot ajánl Vincze József, Alna-Julia. Fűszerüzletemmel tanult felveszek. 13782

Aki egészséges akar maradni és fiatalos ruganyosságát megtartani, testét ápolnia és valamilyen sportot ülnie kell!

Egy kitűnő sportorvos a következőkre vonatkozólag tanácsokat ad Önnek:

A sport, mint gyógyszer — Testkultúra — A csecsemő tornája — A gyermek testedző játéka — Az idősebb emberek sportja — Az emberi test — Az izomrendszer — A szív és vérkeringés — A sportolás, öregség és vérnyomás — A vérkeringés és sport — A kövér ember sportja — A fiatal emberek sportja és a tréning — A tüdő és a lélegzés — A levegő tisztasága — A köhögés — A sportolók és a nem sportolók tüdőkapacitása — Az egyes sportágak és a tüdő — Sport és szépség — Csak a kispórtolt test szép — A sport emberi diétája nyáron és télen — Az élelmiszerek tápértéke — A bőr — Napfürdőzés — A ruházkodás — A napfény és levegő, mint gyógytényező — A nemi élet és nemibetegségek — Az idegrendszer — A sport, mint az idegesség gyógyszere — A nyári szabadság — Minden ember részére más sport szükséges. — E műben minden létező sportág feltálalható, így pl.: A gymnasztika — Uszás — Szabadtorna — Nyári sportok — Turisztika — Futball — Tennisz — stb. stb.

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

E diszmunka nagy alakban, több, mint 200 oldal, hóféhér papíron, 42 ábrával illusztrálva, műmelléklettel jelent meg.

Szerzője az ismert budapesti sportorvos, dr. Kellner Dániel.

Kapható a **Ara 99 Lej** Brassói Lapok Könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56-58. (az udvarban)

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nyaktár a Brassói Lapok Könyvostályában. Kérje díjtalan árajegyzékeinket.

Ha a minőség jó, akkor az áru olcsó!

E jelszavunk jegyében kezdjük meg hagyományos

karácsonyi vásárunkat

mely alkalommal számoltunk a mai csökkent vásárlóképességgel és árainkat nagy anyagi áldozatok árán oly mértékben szállítottuk le, hogy ezen alkalmi vásárlás lehetővé teszi a hölgyeknek, hogy saját szükségletükre, mint ajándékciklokre a legjobb minőségű

kabátok-, szövet- és selyemruhák, bluzok és pongyoláknak

keves pénzért, gond nélkül való beszerzését. Ezen kedvezményes árleszállítás raktárunkon levő összes cikkeinkre vonatkozik.

Estélyi ruhák nagy választékban!

SÁMUEL

(volt FENYVESI és SAMUEL) ruhaáruház, Brassó, Buzasor 22.